

עיתון המועצה האזורית הערבה התיכונה

עיתון ערבות

גיליון 34 | כסלו תשס"ח | דצמבר 2008

ראש המועצה, עזרא רבינס
סוגר שנה ופותח את הלב
עמ' 4

תישארו בסביבה
בואו להשפיע על תוכניות הפיתוח
של הערבה
עמ' 10

כלכלה או קלקלה?
טיפים, עצות והמלצות להתמודדות
עם תקופת אי ודאות כלכלית
עמ' 18

שיתוף או השתתפות?

הסרט "שלאגר" בכיכובם של ה"גששים" תמיד מעלה חיוך על פניו. גיבורי הסרט מגיעים לניחום אבלים ובפיהם משפט המחץ - "אנחנו שותפים בצערכם. לא משתתפים, שותפים...!". הם, כמובן, רצו לזכות בכספי הירושה ולכן הדגישו את שותפות הגורל. מהו, אם כן, ההבדל בין שיתוף להשתתפות ולמה חשוב כל כך למקבלי החלטות לטפח תודעה אזרחית ולשתף תושבים בקבלת החלטות ועיצוב מדיניות במוסדות השלטון?

מכתבים למערכת

מכתבים למערכת, הערות, הצעות לשיפור ותגובות יתקבלו בשמחה.
 פקס: 08-6581487 נייד: 052-8666111
 ossi@arava.co.il

עיתון ערבות

עורכת ראשית אוסי ניר
מו"ל מועצה אזורית ערבה תיכונה,
 ספיר, ד.ג. ערבה 86825
המערכת 08-6592229, 052-8666111
כתבים ד"ר עירית גרינשטיין, רונן לוי,
 רינת רוזנברג, סופי בן-ארצי,
 תומר לינצנברג, עודד קינן, אמנון נבון,
 ונועה ריבנבך
עריכה לשונית וקופירייטינג יואב שפר
עיצוב גרפי והפקה סטודיו ערבה
תמונת השער פלפלים מן הערבה
צילום מיכל כהן
אתר הערבה www.arava.co.il

התושבים בתהליכים. זוהי פעולה 'מלמעלה' שתכליתה לטפח אפיקי נגישות אל מקבלי החלטות וליצור פורום לדיון פומבי כדי לאפשר ליחידים לבטא השקפות ואינטרסים ולהשתתף בקביעת מדיניות.

פרויקטים של שיתוף הם תולדה של אינטראקציה בין אינטרסים של השלטון לבין תביעות של הציבור. השלטון מצדו מבקש לבצר את הלגיטימציה שלו ולזכות בתמיכה ציבורית רחבה למהלכיו וכך בכך למנוע הטלת וטו מצד האזרחים וגופים של החברה האזרחית. הוא רואה בהגברת מעורבותם של אזרחים ומגזרים שונים בקבלת החלטות, משום מענה לתביעות הציבור להשמיע קול בעניינים הקשורים בעיצוב סביבת חיון.

השלטון מכיר בצורך של תהליך קבלת החלטות מושכל, פתוח לדיון ציבורי, מושתת על נורמות דמוקרטיות ובהשתתפות אזרחים, מומחים וקובעי מדיניות. שיתוף אזרחים הוא בבחינת נקודת המפגש בין יזמות של השלטון לבין שאיפת האזרחים להיות מעורבים יותר בעיצוב מדיניות בתחומים הנוגעים להם.

כאן צריך להביא בחשבון רמות שיתוף שונות, שלבי שיתוף, אופי המשתתפים ומטרות תהליך השיתוף.

בעניין זה, עולות כמה דילמות. דילמה מרכזית, ששאלות נוספות נובעות ממנה, היא הדילמה שבין **שיתוף אמיתי** - אמצעי להעצים אזרחים ולחזק נורמות דמוקרטיות, כשלאורך זמן, הוא מסייע בשיקום אמונו של הציבור במוסדות - לבין **שיתוף למראית עין** - ביטוי של פטרנליזם מצד המוסדות ואמצעי להשיג הסכמה שקטה של הציבור לקווי מדיניות שהמוסדות כבר ניסחו.

בעשורים האחרונים של המאה העשרים ובראשית המאה העשרים ואחת אנו עדים לשינוי פניה של הזירה הפוליטית בדמוקרטיות המערביות. אחדים מהגורמים האחראים לשינוי זה, הם הכרסום בעצמתה של המדינה, הידלדלות ההון החברתי ומשבר הלגיטימציה הנובע מהם. מחקרים חושפים דעיכה מתמשכת באמון שאזרחים רוחשים למדינה ולמוסדותיה ובשיעורי ההשתתפות הפוליטית באפיקים הממוסדים.

תמונת המצב הזו, מלמדת על פער הולך וגדל בין האזרחים לממשל. ציבור האזרחים נוטה להיות פסימי במה שקשור באפשרות לפתור בעיות חברתיות בפעולה קולקטיבית. חשדנותם של האזרחים מעידה על חולשתם של מוסדות הדמוקרטיה הייצוגית מול אתגרי המאה העשרים ואחת.

כיום, מכירים מקבלי ההחלטות שצריך לאפשר לאזרחים שאינם נבחרים ציבור או עובדי ציבור להשתתף, כבר משלבי התכנון המוקדמים, בתהליכי קבלת החלטות בתחומי המדיניות הציבורית המעצבים את חייהם. ליצור אפיקים לשיתוף ולבסס תרבות שיש בה השתתפות פעילה של האזרחים בתכנון מרחב חייהם.

ההטרונגניות של החברה הישראלית מחייבת את קיומו של פלורליזם גם בתהליך קבלת ההחלטות ועיצוב המדיניות. המושג '**השתתפות**' מבטא פעילות של תושבים הנענים ליוזמת הרשות ו/או יוזמים בעצמם השתתפות בתהליכי תכנון וקבלת החלטות. תכליתה של הפעילות היא להשפיע על השלטון.

המושג 'שיתוף', מתייחס לפעולות שהרשות יוזמת כדי לשתף את

עד היסוד

כמידי שנה אנו זוכים לארח משלחת משפחות ממלבורן אוסטרליה. שמנו הולך לפנינו כמארחים נעימים אשר פותחים את ליבם ובינם לאורחים מבחוץ.

במסגרת פרויקט שותפות 2000, מגיעה גם השנה משלחת פעילי מגבית קרן היסוד להתארח לסוף שבוע בערבה

26-27 בדצמבר 2008

משפחות המעוניינות לארח מוזמנות להתקשר לנילי ליפסקי-מלמד במשרדי השותפות בערבה.

טל: 08-6582315/7 מייל: nilili@jafi.org

כוכי אבני
מנהלת שותפות 2000

אולם גם בשיתוף אזרחים בתכנון אפשר לזהות שלעמים השיתוף נועד לנטרל את התנגדות הציבור ולא בהכרח להעצים אותו ולחזק את הממד הדמוקרטי-השתתפותי. בכך, חוטא השלטון ומחריף עוד יותר את פער האמון בין האזרחים, המוסדות הנבחרים והבירוקרטיה.

שיתוף אמיתי סולל את הדרך לשיפור איכות המדיניות הציבורית ולהרחבת אופקיו של תהליך קבלת ההחלטות. הוא מטפח סולידריות ואחריות בקרב הציבור.

לעומתו, שיתוף למראית עין לא רק שאינו תורם, אלא הוא מחריף את הניכור בין האזרח והרשויות.

בימים אלו, אנו מציינים שנה לכהונתו של ראש המועצה, עזרא רבינס. עזרא מאמין גדול בשיתוף הציבור ומעריך פלורליזם מחשבתי. לדעתו, תהליכים שהציבור לא שותף להם, חוטאים למטרה. השינוי הוא בתפישה שמדגישה את רווחת התושב ורואה במערכת הציבורית אמצעי לתועלת הציבור ולא מטרה בפני עצמה. לכם, התושבים, יש כאן הזדמנות אמיתית להשמיע קול, להביע דעה, לחשוב אחרת ובעיקר - לצאת מהמסגרת. במועצה מעריכים אתכם על כך.

בתחילת חודש דצמבר יערך אירוע שיתוף הציבור בנושא פיתוח בר-קיימא. איך יראו חיינו בעוד עשור ויותר. פירוט על כך תוכלו לקרוא במדור איכות הסביבה. ושוב, זוהי הזדמנות נוספת נהדרת להיות **שותפים** ואחראים לתהליך.

כי מי שמגיע - משפיע !

אוסני ניר

דבר ראש המועצה סיכום שנה

לתושבים שלום רב,

החודש נציין שנה לבחירות למועצה ובחודש הבא אסיים את השנה הראשונה בתפקיד ראש המועצה. הייתה זו שנה לא קלה לכולם. לא פשוט לקלוט מנהל חדש למועצה המתמודד עם קשיי הסתגלות אובייקטיביים, לומד את כל המערכות השונות במקביל, ותוך כדי תנועה מתכוון לעסוק בפיתוח בצורה אינטנסיבית וגם לבצע שינויים. אומרים כי שינוי שאין בצידי התנגדות, אינו שינוי אמיתי. כל שינוי הוא קשה גם לתושבים וגם למנהלי המועצה. אין ספק שחשתי בכך. בעבודתי בעבר כמנהל המו"פ שמעתי לא פעם את המשפט "התקדמנו עוד ס"מ", בעיקר משי בן-אליהו עתיר הניסיון. אודה לפניכם, כי סבלנות לתהליכים איטיים וארוכי טווח מעולם לא היו הצד החזק שלי. אני מורגל לקצב אחר בתפקידים אחרים, מה שנקרא "סיפוק מידי". החיים קצרים (הקדנציה הקצרה) ואני הייתי שמח אם העניינים היו מתנהלים בקצב מהיר יותר.

התכנית האסטרטגית של חברת "דרומה", כפי שהוצגה ביום חשיפה לתושבים בספטמבר 2007, טרם כניסתי לתפקיד, מציעה התערבות מיידית בערבה התיכונה בשני תחומים עיקריים: חקלאות - ניצול חלון ההזדמנויות של הבנים החוזרים לתנופת קליטה ופיתוח בתחום זה - והמשך פיתוח התיירות. מבחינתי זה "more of the same" וחסרה לי בתוכנית ה"חשיבה מחוץ לקופסא", חשיבה יצירתית שונה שכל אזור מייחל לעצמו. לקדם את האיכלוס שלו, לגוון מקורות פרנסה ותעסוקה

ולקטין את הסיכון של אזור המתבסס על תעשייה אחת מרכזית. עם כניסתי לתפקיד הוזמנתי אחר כבוד ללשכת ראש הממשלה לפגישה אישית. כיבדתי את ראש הממשלה בתוצרת הערבה והזמנתי אותו לביקור באזור. לשמחתי הוא נענה לכך

ואכן, יריית הפתיחה של עונת ביקורי האח"מים נפתחה עם (לא פחות ולא יותר) מנכ"ל משרד ראש הממשלה, רענן דינור, שבא לביקור הכנה בתאריך 8/1/08, לקראת ביקורו של ראש הממשלה, אהוד אולמרט, שהתקיים ביום הפתוח בשנה שעברה ב-24/1/08.

ביקור מנכ"ל משרד ראש הממשלה, רענן דינור

ביקור שר האוצר, רוני בראון

תחומים הקשורים למשרד - מים וחשמל. קידום מים מותפלים ליישובים פארן, חצבה ועין יהב. לאחרונה נחשפנו לבעיות ותקלות חשמל רבות. התקיימה פגישה נוספת עם השר ונושאים מתחילים להתקדם.

ביקור איתן ברושי, משרד הבטחון

משרד הביטחון

התקיימה פגישה עם שר הביטחון, אהוד ברק במשרדו ובנוסף התקיים סיור קצר בשטח. זאת במסגרת ביקור פרטי שלו בערבה. בנושא מובלעת צופר, התקיימה פגישה עם האלוף עמוס גלעד, היועץ המדיני-בטחוני של שר הביטחון. ביקורים נוספים היו של איתן ברושי ותא"ל יואל סטריק. בתחילת דצמבר יתקיים סיור של אלוף פיקוד דרום, האלוף יואב גלנט, לקידום מהלכים הקשורים לגבול, למוצבים, הזזת דרך המערכת ופינוי מוקשים.

משרד התחבורה

נפגשתי לשיבת עבודה עם שר התחבורה, שאול מופז, כשעל הפרק מספר נושאים מרכזיים: צומת כביש 90 בכניסה לדרך הבשמים, עבודה שאמורה להתחיל בקרוב, שיפוץ מעלה עקרבים, דרך השלום וכבישים פנימיים באזור.

במקביל עומד על הפרק הטיפול בכביש 90 שהוא כביש ארצי, ארוך ומסוכן. במקביל, אנו פועלים מול מנכ"ל המשרד, גדעון סטרמן, ליציבות

מול משרדי הממשלה

אני מחלק את פעילותי לעניינים שבפנים - מול מנהלי המועצה ועובדיה, מול הישובים ומול התושבים ועניינים שבחוץ - לוביזם מול משרדי ממשלה ומוסדות שונים ואשמח לפרט בפניכם את העשייה בנושא:

משרד שיכון ומנהל מקרקעי ישראל

קיימנו שני מפגשים עם שר השיכון, זאב בויס. מרכז לבניית 35 יחידות דיור בספיר פורסם ומכרז לתשתיות ל-48 מגרשים בצוקים. בנוסף, קודמו תשתיות מרכזיות בישוב עידן ותשתיות לנקלטים חדשים. נפגשתי עם ראש המינהל היוצא וכמובן עם ראש המינהל הנכנס, ירון ביבי לשתי פגישות. נושאי המינהל בערבה מורכבים ביותר ודורשים התייחסות ייחודית ומציאת פתרונות. הנושאים הבוערים הם התיישבות הבדואים מול עין חצבה וכמובן מציאת פתרון ישם להמשך פיתוח החקלאות וההתיישבות בנושאי כריית חול וחומר ואד.

משרד חקלאות והחטיבה להתיישבות

קיימתי שלושה מפגשים עם השר שלום שמחון בת"א ובערבה. עיקר פעילות המשרד נסבה סביב נושא נזקי הקרה. נושא הכשרת הקרקע נמצא בקיפאון, ולטענת מנהלים בכירים במשרד 2008 הייתה "שנה אבודה" ללא פעילות. מתיחות בין שר החקלאות לבין מנכ"ל החטיבה להתיישבות שהוכפף אליו גררה עיכוב בקידום נושאים שעל הפרק. חבלי לידה ארוכים וקשים עברו בשל כך על המשפחות החקלאיות החדשות שנקלטו השנה. מנכ"ל החטיבה להתיישבות, עופר לאופמן וצוותו ביקרו באזור.

משרד התשתיות

נפגשתי עם שר התשתיות, בנימין בן-אליעזר (פואד). יש קושי גדול בשני

בביקור זה הכריז ראש הממשלה על הקמתה של ועדת מנכ"לים לטיפול בערבה התיכונה. הוועדה התכנסה פעמיים והכינה תכניות עבודה אך בסוף חודש אוגוסט 2008 נתבשרנו על "פטירתה בטרם עת". נשלחנו להתנחם בזרועותיה של התוכנית לעידוד הפריפריה של האוצר.

מדובר בתוכנית גדולה ורחבה שאין בה כל התייחסות ספציפית לערבה התיכונה. קיבלתי שיעור טוב בנושא התנהלותה של המדינה. יש תוכנית אסטרטגית. התוכנית מאומצת על ידי משרד ראש הממשלה במטרה ליישם חלק מן ההמלצות ובנשימה אחת נדחית על ידי משרד האוצר.

פועלים בכל המישורים

הערבה התיכונה נתפסת כאזור מוצלח וטוב שכך. רובנו מרגישים כיום את הקשיים הגדולים בפיתרון בעיות ייחודיות בתחומי הבריאות, החינוך והגיל השלישי כמו גם בתחומים אחרים.

ההתערבות הממשלתית שאנו מנסים לקדם באזור היא על מנת שלא נמצא את עצמנו בעוד עשור ממשיכים בקצב הגידול הנוכחי של 3% בשנה. 3,700 תושבים שאחוז המבוגרים מעל גיל 50 הוא 45%.

לאור זאת, כיום, אנו פועלים בכמה מישורים מרכזיים:

קליטה חקלאית - ניצול חלון הזדמנויות בהתאם ליכולות פיתוח של קרקע ומים.

הגדלת פרוגרמה ביישובים - יש הסכמה עם משרד החקלאות להגדלת הפרוגרמה ל-150 יחידות משקיות ביישוב. סה"כ 750 משקים חקלאיים בערבה.

פיתוח תירות בדגש על אזור תב"ע תיירותית - עידוד ואיתור יזמות לאזורים המיועדים בעיר אובות, פארק ספיר וכניסה לדרך הבשמים.

המשך - סיכום שנה

ביקור מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה, שי אביטל

המשרד להגנת הסביבה

נושא הגנת הסביבה מטופל במועצה בעזרת היחידה הסביבתית. המועצה מקפידה לפעול בהתאם לתקן האיכות ISO 14001 שניתן לה לפני כשנתיים ובביקורת האחרונה נשמר מעמדה זה. כעת אנו פועלים לתיקון הליקויים שאותרו. אנו מקדמים אתר קומפוסט אזורי. מנכ"ל המשרד, שי אביטל, ביקר באזור והמשרד יסייע בקידום תחום חשוב ומרכזי זה.

ביקור השר לפיתוח הנגב והגליל, יעקב אדרי

המשרד לפיתוח הנגב והגליל

השר לפיתוח הנגב והגליל, יעקב אדרי, ביקר באזור יחד עם מנכ"לית משרדו, אורלי יחזקאל והצוות. פעם נוספת נפגשנו במשרדו. השר אדרי, בעבר ראש עירייה ובעל הבנה רבה וסימפטיה לשלטון המקומי ולפריפריה הרחוקה. אני חש כי רוח גבית מנשבת מכיוון המשרד והם מנסים לסייע ככל שיוכלו לקידום ענייננו.

בקו הטיסות ואפשרות לסבסוד הקו. נושא כאוב שטרם בא על פתרונו אך מצוי על שולחנו כל העת, היא בעיית אוטובוסי "אגד" בכביש הערבה. מידי פעם אני נתקל בתלונות, בעיקר מחיילים, ומקווה כי נוכל למצוא את שביל הזהב בעניין.

ביקור שרת החוץ, ציפי לבני

משרד החוץ

שרת החוץ, ציפי ליבני ביקרה באזור פעמיים. בפעם הראשונה במסגרת ביקור פוליטי לקראת הפריימריז ב"קדימה" ופעם נוספת בעת ביקור פרטי. פגישה שלישית התקיימה בירושלים בעיקר בנושא שיתוף הפעולה עם ירדן.

משרד החינוך

נפגשנו עם מנכ"לית משרד החינוך, שלומית עמיחי. הוקמה ועדה מצומצמת על מנת לדון ולמצוא פתרונות יצירתיים למערכת החינוך המורכבת באזור.

המשרד לביטחון פנים

נפגשתי עם השר לביטחון פנים, אבי דיכטר, לדיון על אחד הנושאים החשובים שבטיפול המשרד ונוגעים לנו - משטרת ההגירה. לא פעם נתקלתי בתלונות תושבים בדבר יחס לא ראוי ולא הולם מצד שוטרי משטרת ההגירה ולבקשתי הנושא טופל מיידית בעקבות התערבות השר. מפקד משטרת ההגירה ביקר באזור.

משרד הפנים

נפגשתי עם שר הפנים, מאיר שיטרית פעמיים. הנושא המרכזי שעלה הוא מצב הרשות בהיעדר מקורות ארנונה מוסדיים ולפיכך בקשתנו לאיחוד רשויות עם מועצה אזורית "תמר", סיוע ברזרבת השר והגדלת מענק האיזון. השר שמבין את מצבנו הלא פשוט ינסה לסייע כמיטב יכולתו.

משרד הרווחה

נושאי רווחה ושירותים חברתיים הם נושאים שלא תמיד ניצבים בחזית ושלא פופולארי לעסוק בהם, אולם הם חשובים ביותר ואם אינם מטופלים כראוי הם משפיעים על המערכת כולה. באופן אישי אני רגיש לנושאים אלו ומנסה ביחד עם המחלקה לשירותים חברתיים לקדם ולהתקדם. נושא חשוב שאנו מטפלים בו הוא הנגשת משרדי המועצה. מנכ"ל משרד הרווחה, נחום איציקוביץ', צפוי לבקר באזור במהלך חודש דצמבר.

משרד הדתות

בתחום הדת אני עובד בשיתוף פעולה מלא עם הרב האזורי ותושבי ערבה שיש להם עניין מיוחד בנושא. על הפרק עומדים כיום נושאים שונים כמו הסדרת בתי העלמין בישובים והחינוך הדתי. יש באזור אוכלוסייה דתית ושומרת מסורת ויש לסייע לה ככל האפשר.

משרד התמ"ת

מנכ"ל משרד התמ"ת, גבי מימון, ביטל ביקורו באזור מספר פעמים. בימים אלו אנו מנסים לקבוע מועד חדש לביקורו בתקווה שלא יבוטל שוב.

חוסר היציבות השלטונית, תחלופות השרים ועימם צוותי המשרדים משליך גם על הפקידות בצמרת משרדי הממשלה השונים. ברור לכולנו כי תקופת כזו של חוסר וודאות יוצרת

תסכול וחוסר אונים אולם אני נתקל בלא מעט משרדים בהם "חורקים שיניים" ומתעקשים להמשיך ולקדם "עד הרגע האחרון" ומנגד, צר לי לראות משרדים המנצלים את המצב הפלואידי כדי לבטל, לדחות את הקץ ולא לקדם נושאים הטעונים טיפול דחוף. בנושא התמ"ת אנו זקוקים לסיוע בנושא העובדים הזרים, טיפול מידי באזור התעשייה ועוד.

ובינתיים במועצה

ברמה האישית היה לי חשוב להיכנס לעובי הקורה כמעט בכל תחום במועצה. אין בכך משום החלשה של המנהלים הממונים אלא רצון שלי לרדת לעומקם של דברים, "לחוש את השטח" ולהבין תהליכים. נעזרתי, כמובן, בניסיונם המוניציפאלי של מנהלי המועצה אך השתדלתי לבוא ממקום "נקי" ולבחון תהליכים. ניסוי וטעייה.

בשלב הראשון עם כניסתי לתפקיד התמקדתי בשלושה נושאים חשובים הקשורים באיוש: לשכה, חינוך וגיוס כספים.

אני סבור כי הלשכה היא חוד החנית, "חדר המבצעים" של המועצה. לצורך כך מינתי עוזרת אישית, אוסי ניר, המרכזת תחת טיפולה את כל נושא התקשורת, הדוברות ויחסי הציבור, חיזוק הקשר עם התושב, ריכוז הטיפול בפניות הציבור וכן ניהול הלשכה וביצוע בקרה ומעקב אחר כל החלטות המועצה.

בתחום החינוך היה לי חשוב למנות מנהל מחלקת חינוך ולייצב תחום זה שסבל מזעזועים רבים. בעבר נושא זה היה תחת ניהולו של מנהל המתנ"ס, אך החלטתי למנות מנהל חדש מבין מנהלי המועצה. בחרתי למנות לתפקיד את רועי פטריק שמכהן כגזבר המועצה. לאחר בחינה ובדיקה הוחלט לבטל את מהלך איחוד בתי

הספר לקריית חינוך, ולחזור למתכונת של שני בתי ספר, כמקודם. מונתה מנהלת בית ספר תיכון, סופי בן ארצי, והוקם "שולחן החינוך".

מחלקת גיוס משאבים - קרן רותם מעין ירב גויסה לעסוק בנושא ספציפי וחשוב מאין כמותו - גיוס משאבים. ההתחלה היתה בעבודה מול מחלקות המועצה וכמובן כלפי מוסדות חוץ כמו קק"ל, הסוכנות היסודית, קרנות פילנתרופיות ועוד. לא יכולנו למצוא תקופה גרועה יותר מבחינת המשבר הכלכלי העולמי אבל צריך להתחיל ובסבלנות נקדם תחום מרכזי זה.

בשלב מאוחר יותר ולאחר היכרות מעמיקה עם מנהלי המועצה, מטרות המועצה והמשאבים, הוגדרו יעדי המועצה. המועצה הגדירה כיעד אסטרטגי את נושא הכפלת האוכלוסייה בתוך עשור.

לצורך כך הוקמו ארבעה צוותי עבודה לקידום ארבעת היעדים המרכזיים:

- **הישוב ספיר** - ספיר הוא לב הערבה, "בירת האזור". ככזה הוא צריך לקבל התייחסות שונה ומיוחדת. ועד הישוב התפטר ולאחרונה מונה שילה שוורץ לרכז מוניציפאלי שיתפקד כמעין מזכיר הישוב.

- **שיפור השירות לתושב** - תפיסת התושב במרכז מתמקדת בגיבוש אמנת שירות ותיאום ציפיות בין המועצה ללקוחותיה, התושבים. דגש מיוחד יושם על מקצועיות, זמינות ואדיבות.

- **פיתוח האזור** - יעד אסטרטגי.

- **גיוס מקורות תקציביים נוספים לחיזוק תנופת הפיתוח האזורי.**

בתקופה הקרובה יציגו צוותי העבודה בפני מליאת המועצה את תוכניות העבודה לקידום ארבעת יעדים אלו. לאחר אישור התוכניות, נשמח להביאן בפניכם.

המשך - סיכום שנה

הצפויים לנו ואף נצליח להצמיד את האזור שלנו קדימה.

שנת 2009 היא שנת היובל להתיישבות בערבה ואנו מתכוננים לציין זאת במספר אירועים לאורך השנה. אשמח לראותכם שותפים ולוקחים חלק בעשייה. אני מאחל לכולנו שנה מוצלחת, פורייה ועשירה בעשייה.

עזרא רבינס
ראש המועצה

שלכם ובשבילכם,

המשבר הכלכלי העולמי מאיים על כולנו. תסריט האימים של מטבע חלש, שוק חלש ופגעי הטבע, אינו דמיוני. תקופה של איומים וסיכונים היא גם תקופה של התחדשות וסיכויים. אני סמוך ובטוח כי נוכל לכל. אנו, "הפריפריה של הפריפריה", מתמודדים עם אתגרים לא אנושיים בתנאים קשים ומאתגרים. יש לנו אזור מדהים בעל פוטנציאל אדיר וכוחות אנושיים יוצאים מן הכלל. אני אופטימי ומאמין כי נעמוד באתגרים

הגדרת מבנה ארגוני למועצה

בתקופה שאני בוחן שינויים פרסונליים במועצה, זה גם הזמן לבחון את המבנה הארגוני האופטימאלי לתפקוד המועצה, צרכים מול יכולות. לצורך כך אני מתייעץ רבות, נעזר באנשי מקצוע ובוחן חלופות.

תוכנית אב במועצה

כיום מתנהלים במועצה תהליכים רבים לקידום נושאים רבים:

• תוכנית אב לחינוך - התוכנית מבוצעת

על ידי המכון לחינוך הדמוקרטי. מוביל את התהליך רועי פטריק, גזבר המועצה ומנהל מחלקת החינוך.

• תוכנית לפיתוח בר קיימא - תוכנית אב

לאיכות הסביבה בהובלת אורית דונסקי, מנהלת היחידה הסביבתית. בתחילת חודש דצמבר יתקיים מפגש שיתוף הציבור. אשמח לראותכם לוקחים חלק בתהליך ומשמיעים קולכם.

• תוכנית אב לגיל השלישי - התוכנית

מבוצעת על ידי היועצים עמליה רימלט ויוסי עופר בהובלתה של נעמי בקר, מנהלת המתנ"ס.

• תוכנית אב לתיירות - התוכנית

תתמקד בפיתוח תיירותי מואץ לעשור הבא. התוכנית הוצגה ע"י אילן בן יוסף ואבי קורנס יחד עם גיל סלוין ורינת רוזנברג לגופים הרלוונטים, ואושרה לביצוע.

• תוכנית אב למועצה - בשלב זה

אנו ממתינים לסיור מנהל התכנון במשרד הפנים וזאת על מנת ולגבש רעיונות לקידום העניין.

חשוב לי לציין כי לא הייתי יכול לקדם נושאים רבים ללא שיתוף הפעולה ותחושת המחויבות לעשייה והנאמנות לדרך מצד מנהלי המועצה והעובדים. מעל דפי העיתון, אני מודה לכם על השירות שאתם מעניקים, על הסבלנות ובעיקר על האמון. שיפורים ועשייה רבה עוד לפנינו. בכוחות משותפים ובאחדות נוכל לכל.

ביקורים וחיזוק קשרים

לאחרונה פקד את אזורנו יצחק תשובה בביקור פרטי ואינטימי. תחילה נפגשנו עימו בת"א שם הציג לנו את תוכניותיו לגבי הערבה. כשביקר כאן, התלהב והבין את הפוטנציאל הטמון באזור. כשאמר לנו "אתם צריכים בעל הון שישקיע כאן" הבנו כי אנו בדרך הנכונה ואנחנו מקווים כי אכן נוכל להדק את הקשרים.

גיוס משאבים

קרן אור

עם כניסתי לתפקיד היה לי חשוב ליצר, בראש ובראשונה, תשתית מסודרת ומסד נתונים עשיר. לצורך כך נפגשתי עם מנהלי המועצה והמחלקות המובילות כדי להבין על עבודתם ולבחון, יחד עימם, מהם הפעולות "עוברות המסך" בעבודתם שלהם נוכל לגייס כספים.

חשוב להבין כי גם ארגונים פילנתרופיים אוהבים שיש "ניראות" לתרומתם וצריך לכבד זאת. התורם רוצה לתרום למשהו "מוחשי" משהו שהוא יכול לבוא ולראות. לכן, חשוב לדקדק בפרטים ולחשוב היטב אילו פרויקטים מוגשים לבקשת תרומה.

נושאים חברתיים ואקולוגיים הם מאוד פופולאריים ויש ללכת בכיוון זה.

בשלב השני, לאחר ההיכרות בערבה עברתי לשלב המרתק של מפגשים עם תורמים, עם ארגונים וקרנות.

מפגשים עם ארגונים חדשים לצורך יצירת לובי ואמפטיה לערבה התיכונה, וחשוב לא פחות, שמירת הקשר עם אלו שכבר תרמו.

אסור בשום אופן להזניח אותם. ביקורי באוסטרליה, יחד עם משלחת המבוגרים, תרם מאוד להעמקת הקשר.

לאחרונה יצרתי קשר עם קרן פורד העוסקת באיכות, שימור ושיקום הסביבה. קרן זו מחלקת מידי שנה מענקים בסך כמיליון דולר ביותר מ-50 מדינות הנוטלות בה חלק. התוכנית שואפת לעודד בני אדם בכל הגילאים ליזום פרויקטים המסייעים לשימור הסביבה המקומית ומשאבי הטבע. באזור שלנו נושא איכות הסביבה ושימורה הוא מפותח והוגשו לקרן 5 בקשות:

- פעילות קהילתית למען הסביבה טשטוש סימני צמיגים (קוליסים) ושיקום המערכת האקולוגית. התוכנית הוגשה בשיתוף עם יורם חמו מרשות הטבע והגנים.
- פרויקט "אמץ עץ" בשיתוף המתנ"ס
- "אדם וסביבה" בשיתוף המתנ"ס
- מחזורים טפטוף בשיתוף המתנ"ס
- "בוסתן שיטים" בשיתוף מח' חינוך

נוצרו קשרים גם עם קרנות וארגונים נוספים כמו:

- קרן פרידמן, אליה הוגשה בקשה למענק ל"בוסתן שיטים".
- מת"ן - שיתופים בקהילה, אליה הוגשה בקשה הנוגעת לתוכנית מעלות, פרויקט העצמה לגנות הגיל הרך.
- קרן גלנקור ישראל, אליה נשלח מכתב בקשה להמשך התמיכה בתוכנית "נוער בסיכון בערבה" והגשת פרויקט טיפול בילדים בני 7-3 עם קשיי לימוד, בשיתוף המרכז הטיפולי. בנוסף, אני מטפלת בארגון ביקור של מנכ"ל הקרן, אורנה אלשייך, בערבה.

עץ לכל תושב

פגישה מוצלחת לגבי השבת עצי השיטה לערבה התקיימה בנוכחות אנשי קק"ל אבינועם אלון, יצחק משה ואחרים, ואנשי הערבה - עמי שחם, מנכ"ל רשות הניקוז, רכזי מושבים ואנוכי. בהמשך לכך התחלנו בהכנת תיק פרויקט להגשה לקק"ל להשגת תקציב לפרויקט.

מיקי רוזנטל

לאחרונה חידשתי את הקשר עם התורם מיקי רוזנטל שבזכות תרומתו התאפשר הקמת אולם אירועים ע"ש רוזנטל שכולנו בערבה נהנים מקיומו. בנוסף חודש הקשר עם נציגי קרן היסוד בקנדה.

ביקורים

בתחילת חודש נובמבר כיבדו אותנו בנוכחותן נשות ארגון יהודי מאוסטרליה NCJWA. די הירש, סגנית נשיא הארגון וקרולין הירד, לשעבר נציגת JNF בטסמניה. האורחות ביקרו בתחנת יאיר ובספיר. לאחר שקיבלו הסבר כללי לגבי המועצה, בעיות האזור, אפשרויות הפיתוח, בנים/בנות חוזרים למושבים, חזון המועצה וכו', פנינו לסיור במרכז הטיפולי בהדרכתה של אסתרקה פורת, מנהלת המרכז.

בהמשך סיירנו בגן המשחקים בישוב ספיר וסיימנו במתנ"ס ערבה. נעמי בקר קיבלה את פניהן, ערכה להן סיור וסקרה את הנעשה במתנ"ס. האורחות התעניינו לגבי משלחת המבוגרים לאוסטרליה - מי נסע, פגישות ורשמים מהנסיעה.

כולי תקווה כי נרגיש את הדי הביקורים בהקדם.

בתחילת חודש דצמבר צפוי לבקר כאן השגריר האוסטרלי.

קרן רותם
גיוס משאבים

איכות הסביבה אורית דונסקי, מנהלת היחידה הסביבתית

העתיד בידיים שלכם

תוכנית לפיתוח בר קיימא במועצה - תמונת מצב

אנו מתקרבים לסוף חלקה הראשון של התוכנית המכונה מיפוי ואפיון. צוות המתכננים של חברת "צנובר" המלווים את המועצה בכתיבת התוכנית אמורים להגיש בימים אלו את הממצאים. ממצאים אלה נותנים תמונת מצב של האזור כיום מבחינת איכות סביבה וקיימות (חשיבה מושכלת בשימוש במשאבים למען דור העתיד), ומנחים אותנו על הנושאים שחייבים לעלות לסדר היום הציבורי ושל המועצה בתחום איכות הסביבה.

בשנים האחרונות אנו עדים למעורבות גדלה והולכת של הציבור בנושאים סביבתיים-תכנוניים ולפעילויות והתארגנויות ציבוריות רבות במטרה להשפיע על קבלת ההחלטות. אנו סבורים, כי יש לשתף אתכם באופן אקטיבי בתכנון הפיזי של הסביבה בה אנו חיים, להציג לכם בשקיפות מרבית מגמות תכנון בשלבים מוקדמים, לפני גיבוש תכנית, ולאפשר לכם להביע את דעתכם, כדי שעמדוטיכם תילקחנה בחשבון בעת התכנון על ידי הגורמים המקצועיים ומקבלי ההחלטות.

אנו מבקשים לרתום אתכם להיות שותפים מלאים בתהליך הכתיבה, ולפתוח דיון ציבורי בנושא, בו יועלו הנושאים שלדעתכם חייבים להיות חלק מתוכנית אב לקיימות ואיכות סביבה. נוכחותכם חשובה ומכרעת לעתיד ילדנו והאזור כולו.

המחזור משנה צורה

מחזור בקבוקים ומיכלי פלסטיק ביישובים

במסגרת תוכניות לשיפור תשתיות המחזור ביישובים, הוזמנו על ידי המועצה

הקומפוסטרים כבר כאן

בימים אלה מחולקים ביחידה הסביבתית קומפוסטרים במחיר מסובסד לתושבי הערבה התיכונה למי שהזמין ושילם.

המכירה הנוכחית היא בנוסף למבצע הקודם שבו נמכרו 130 קומפוסטרים.

כל תושב שלא רכש עדיין קומפוסטר ומעוניין, מוזמן לשלם במחלקת הגביה 290 ₪ ולהצטרף לרשימת ההזמנה מהיבואן. הקומפוסטרים הם מתוצרת חברת אוריש ובנפח של 470 ליטר. עלון מידע מצורף למתקן.

השימוש בקומפוסטר הוא פשוט, יעיל, מוציא את החומרים האורגנים מהאשפה שלנו ועל ידי כך מצמצם את כמות האשפה המיועדת להטמנה. את הקומפוסטר מומלץ לשים בגינה, על קרקע חשופה ובמקום מוצל. ניתן להכניס למתקן חומר אורגני מהגינה (דשא קצוץ, ענפים שבורים דק), ירקות, פירות, קליפות, שקיות תה, שאריות קפה, מעט נייר חתוך דק או חתיכות בדי כותנה. יש לדאוג לערבוב והרטבה של התערובת לפי הצורך - בקיץ נדרשת הרטבה לעיתים קרובות יותר.

חשוב להקפיד על לחות אך לא על רטיבות יתר שתגרום לריקבון.

כך תיהנו מקומפוסט איכותי לגינה.

כלובים לאיסוף בקבוקים ומיכלי פלסטיק חדשים מחברת "אביב תעשיות מחזור". כלובים אלה שונים בצורתם בכך שהם מהווים פינת מחזור קטנה בפני עצמה וניתן להפריד בהם מלבד מיכלי הפלסטיק והבקבוקים, גם שקיות פלסטיק, סוללות ודיסקים.

הרעיון הוא להציב כלוב בקצה כל רחוב כפי שנעשה עם הפחים הכחולים למחזור נייר וליצור נגישות גבוהה לתושבים על מנת לעודד את המחזור. במושב עין יהב נערך פיילוט בעבר של התקנת כלובי איסוף פלסטיק בסמוך לכל פח אשפה ביתית בכל משק אך הקושי בפינוי שלהם גרם למודל להיות לא מוצלח והוחלט לא להעתיקו ליישובים האחרים. כלובי האיסוף החדשים יפנונו על ידי חברת "אביב" ובכך נפתרה בעיית הפינוי.

אזור מאושר

עברנו את המבדק השנתי של איכות הסביבה

גם השנה נערך מבדק לתקן 14001:2004 ISO למועצה. המבדק נערך על ידי מכון התקנים ובחן את היישובים צופר וחצבה ומחלקות המועצה בהיבט של איכות הסביבה. המועצה אושרה ונמצאה ראויה לתעודה וכמובן שאנו מתכוונים לשפר את המערכת כל הזמן בהתאם להערות שקיבלנו.

פינת מיחזור בבי"ס התיכון "שיטים"

המועצה האזורית והיחידה הסביבתית

מזמינים אתכם להיות מעורבים ולהשמיע את דעותיכם בנושא: פיתוח בר קיימא וקיימות*

שומרים אותך בתמונה.
איך יידאו 10 השנים הבאות שלנו?

אולם רוזנטל, ספיר, יום ראשון - 7.12.08
שעה 09:00 בבוקר (בבקשה לדייק)

דברי פתיחה:

- עזרא רבינס, ראש המועצה
- אורית דונסקי, מנהלת היחידה הסביבתית במועצה
- חגית נעלי יוסף, מתכנתת קהילתית

הרצאה:

קיימות בערבה - נתונים עדכניים ושאלות לטווח ארוך.
פרופ' טל אלון - מאוניברסיטת בן-גוריון המכונים לחקר המדבר, מייסד אדם טבע ודין
ומראשי התנועה הירוקה

דיון פתוח

* קיימות:

פיתוח הממלא אחר צורכי ההווה מבלי לפגוע ביכולת של הדורות הבאים לספק את צורכיהם.

מועצה אזורית הערבה התיכונה

לפרטים נוספים: אורית דונסקי, מנהלת היחידה הסביבתית
נייד: 052-3665976, דוא"ל: oritd@arava.co.il

מעורבים עכשיו - כי העתיד יגיע גם אלינו!

איכות הסביבה עודד קינו, בי"ס שדה חצבה

חוזרים לשיטה

בתקופה האחרונה נראה כי המודעות לשמירת טבע בערבה הולכת וגדלה. יותר ויותר גורמים ואנשים חוברים זה לזה על מנת לתרום ולהירתם למען הטבע והסביבה בערבה. יחד עם זאת, קיימים גם גורמים אשר אינם רואים צורך בשמירה על הטבע באזור ופוגעים בו ללא רחם. בכתבה זו אנסה להציג מעט מהפרויקטים החשובים שעלו בתקופה האחרונה, וכן מעט מהנזקים שנגרמו לשמורות הטבע ולשטחים הפתוחים באזור עקב בורות, ולעתים אף זלזול של אנשים בטבע.

בשנים האחרונות השכמתי קום כמעט מדי בוקר, ויצאתי אל השטח על מנת לחקור את הציפורים בשמורת שיזף. במהלך המחקר נחשפתי לפינות חמד מדהימות, צפיתי בבע"ח נדירים ויפים ולמדתי להכיר את המערכת האקולוגית העדינה והייחודית הקיימת בערבה. מתוך התצפיות והטיולים גם הבנתי כי במידה ולא נתחיל לשמור על המערכת האקולוגית הזו, לא יעבור זמן רב והיא תכחד.

אכן היסוד היצרנית של המערכת האקולוגית הזו היא עץ השיטה. בערבה אנו מכירים שני מיני שיטים: השיטה הסוככת

שצלליתה דמוית השמשייה הפכה לסימן ההיכר של הערבה, והשיטה הסלילנית שגזעה הגדול וצמרתה הרחבה סיפקו צל ונוף לכל באי המדבר לאורך הדורות. לא צריך להיות מדען וחוקר על מנת לראות כי בשנים האחרונות חלה הידלדלות קשה בכמות עצי השיטים בערבה עקב הכשרת שטחים לחקלאות, והתדרדרות קשה במצבן של הנותרות אשר אינן מסוגלות עוד לשלוח את שורשיהן הארוכים אל מי התהום עקב השאיבה לצרכי מחיה וחקלאות.

כבר לפני מספר שנים החל פרופסור אמוץ זהבי לקדם פרויקט של נטיעת שיטים במקומות בהם הן יוכלו לשרוד ולצמוח ובתקופה האחרונה חלה התעוררות, ומספר רב של גורמים חברו זה לזה והחלו בפיתוח פרויקט "אמץ שיטה" - היחידה הסביבתית, המתנ"ס, החברה לפיתוח, תחנת יאיר, תושבים מחצבה, ביס"ש חצבה - החברה להגנת הטבע, קק"ל ורשות הטבע והגנים.

לפרויקט יש שתי מטרות מרכזיות אקולוגית-סביבתית וחינוכית. במהלך השנה הקרובה יוקמו משתלות להנבטת שיטים בערבה. ילדים ובני נוער מהערבה אשר ירצו לקחת חלק ולקיים מחקרי ביוטופ ועבודות גמר בנושא יעזרו בתהליך ההנבטה, ויפקחו על השיטים עד לנטיעתם. כבר בט"ו בשבט הקרוב,

באירוע חגיגי שנקיים לכל הקהילה, נחל בנטיעת השיטים באזורים ייעודיים, ובמיוחד בשולי חלקות חקלאיות.

ע"י הנבטת וגידול השיטים, ועל ידי נטיעתם, נוכל ללמוד על הגורמים המשפיעים על התפתחות השיטה וחשוב מכך, נוכל להחזיר לטבע מעט ממה שלקחנו ממנו.

מדי יום אני רואה כיצד בני נוער מהמושבים, רכובים על טרקטורונים ואופנועי שטח, חורצים קוליסים חדשים ברחבי שמורות הטבע בערבה, והופכים את המדבר המדהים שלנו לרחבת מרוצים מצולקת ומכוערת. מדי יום אני רואה כיצד מבצצים שרידי מדורות חדשים מתחת לכל עץ רענן וכיצד פסולת נערמת בין השבילים. כולי תקווה שפרויקט כמו "אמץ שיטה", ופרויקטים נוספים אשר אנו מתחילים להריץ בימים אלו, יוכלו להחזיר את אהבת הטבע והסביבה ללבנו ולליבם של ילדינו, ולהזכיר לכולנו כי המדבר הוא החצר האחורית שלנו, ואם לא נשמור עליו, אף אחד לא ישמור עליו בשבילנו.

אני מבקש מחקלאים ותושבים המעוניינים לקחת חלק בפרויקט - לנטוע שיטה בשולי החלקה שלהם או בסמוך למושב, ולהקצות לה מעט מים על מנת שתחיה, לפנות אל רכזי המשקים ולהירשם אצלם.

לשמור על הערבה - זאת השיטה שלנו!

רגע של הסטוריה מדור מאת אמנון נבון

תחבורה

מתום מלחמת השחרור ועד 1956 הייתה דרך הערבה ומעלה עקרבים הדרך היחידה לאילת. זו הייתה דרך עפר מהודקת שחלקה "נסלל" בידי הבריטים בתקופת המנדט, שריצפו באבנים כמה קטעים בעייתיים והיתר, לאחר תום מלחמת השחרור ע"י חיל הנדסה ומע"ץ (מחלקת עבודות ציבוריות).

הדרך שימשה ציר מרכזי לאילת ונסעו בה משאיות אספקה לאילת, אוטובוסים ומשאיות שהובילו סחורות לנמל אילת שהיה בחיתוליו. הדרך, כדרך של דרכי עפר הייתה הופכת במהרה לגלית ועובדי מע"ץ היו מישרים את הדרך מעת לעת בעזרת מפלסת ובמיוחד אחרי שיטפונות שהיו חוצצים את הדרך בכל הוואדיות שחצו אותה. כל רכב שנסע על הדרך הותיר אחריו ענני אבק שנראו למרחקים.

ב- 1956 נסלל באספלט כביש מצפה רמון- אילת דרך מעלה העצמאות וכל התחבורה לאילת עברה דרכו. דרך הערבה נזנחה והיחידים שנסעו בה היו סיורים מעטים של הצבא. ב- 1959 עם עלייתה על הקרקע היאחזות עין יהב באה לדרך עדנה. שלוש פעמים בשבוע נסע קומנדקר צבאי דרך מעלה עקרבים לבאר שבע וחזרה. רכב זה היה הקשר שלנו לעולם. היה מביא מזון, דואר ועיתונים, כביסה, דלק ועוד ועוד.

על כל המטען הזה היו יוצאים או חוזרים אנשיהיאחזות צפונה. זו הייתה האפשרות היחידה. מקום על הקומנדקר לא היה, לפיכך היו נדחסים הנוסעים על המטען, לפעמים 20 (!) איש, נאחזים זה בזה. בדימונה, שעד לשם הגיע החוק באותם ימים וצ'ארלי השוטר עוד לא נולד, ירדו הנוסעים העודפים והמשיכו צפונה בטרמפים. הנסיעה הייתה לוקחת שעות רבות והרכב שהיה יוצא מוקדם בבוקר היה חוזר מאוחר בלילה.

בשנת 1962 הוחל בסלילת כביש אספלט לאורך הערבה, בתחילה הוכן תוואי הדרך ועבודות העפר לכל אורכו והחלה סלילתו, כל שנה קטע של כשלושים ק"מ מצומת גרופית בדרום ועד צומת הערבה בצפון. הסלילה הסתיימה ב- 1966, שבה נפתח הכביש רשמית.

במשך ארבע שנות העבודה על הכביש נסענו צפונה על התוואי החדש דרך צומת הערבה שהיה טוב עשרת מונים מהדרך הישנה של מעלה עקרבים. אבל זו עדיין הייתה דרך עפר ואוטובוסים של "אגד" המשיכו לנסוע לאילת דרך מצפה רמון עד סיום ציפוי אספלט בשנת 1966 כאמור.

עם אזרוחה של עין יהב בסוף 1962, פנינו למשרד התחבורה שידאג לתחבורה מסודרת למקום הכי נידח בארץ. צרכי החברים התרבו, נולדו ילדים. הורים

וסבים רצו לבוא לבקר וסידורי הנסיעה המטורפים מתקופת הצבא הסתיימו. לאחר דיונים הורה משרד התחבורה ל"אגד" לפתוח קו מיוחד לעין יהב.

"אגד" שלחו אוטובוס מתל אביב ביום שישי בצהרים, האוטובוס הגיע אחה"צ, נהגו נשאר במקום לעשות את השבת, לשם כך הוקצב לו חדר, ובמוצ"ש היה חוזר לתל אביב.

הנהג היה בחור צעיר, קבוע על הקו שבמהרה התערה בין החברים. במקרה הוא גם אהב לטייל. מדי שבת בבוקר היה יוצא "שירות" של "אגד טורס" לטייל בשדות וברחבי הערבה וחברי עין יהב בתוכו. למרות שהיה זה אוטובוס חדיש ונמוך, שום דבר לא הרתיע את נהגו, שהוביל את רכבו ללא רתע בדרכי חתחתים לכל מקום, יתר על כן, אוטובוס זה הפך לבי"ס לנהיגה לכל המעוניין.

באחד הטילים טיפס האוטובוס למרומי הגבעה של אנדרטת ההולכים לפטרה שליד פארן. משהגיע למעלה הסתבר שאין מקום להסתובב. נהגנו העשוי ללא חת ירד בהילוך אחורי בירידה התלולה והמסוכנת. דומני שגם כיום ג'יפאי מנוסה לא היה מעז לעשות זאת ברכב שטח.

עם סיום סלילת הכביש ב- 1966 הופסק השירות המיוחד והנפלא הזה ומרבית התחבורה לאילת עברה לכביש הערבה.

התמונות באדיבות אמנון נבון

מו"פ מדעי ומרכז מידע

מו"פתוח 2009 מקדים את זמנו
עקב הבחירות לכנסת יוקדמו
השנה אירועי היום הפתוח
במו"פ ערבה.

האירוע השנה הוא בסימן 50 שנות
התיישבות בערבה.
גם השנה צפויות הרצאות מרתקות,
סיורים ייחודיים ושוק איכרים ססגוני.

כן יוצגו סרטוני ארכיון מראשית הקמת
ישובי הערבה באזור המדברי, בעיית
המים והאקלים, ההתפתחות החקלאית
וההתיישבות לאורך השנים תוך ציון
ההישגים החקלאיים הבין לאומיים של
המו"פ ושל חקלאי הערבה.

גם השנה יכבדו אותנו אישיים רבים
בנוכחותם ובראשם נשיא המדינה,
שמעון פרס.

בסמינר הראשון אילון גדיאל, מנהל
המו"פ החקלאי, ומרסיה פיאמנטה-
ליבוביץ, מנהלת ענף הדגים במו"פ
החקלאי, סקרו חלק מן המחקרים
במו"פ החקלאי.

בהמשך שמעון פיבונה (מו"פ חקלאי)
ירצה על מחקריו לגבי גורמי מחלה
בגידולים חקלאיים (התמוטטות מלון
ועוד). ובסוף חודש נובמבר פרופ' אמוץ
זהבי ירצה על הורמונים ואבולוציה.

אנו מקווים שעשינו את הצעד הראשון
בפעילות של מרכז המדע ערבה
תיכונה ומקווים לראות את המרכז
שוקק חיים ומיצר ידע ייחודי למדבר
ולאדם במדבר.

אנו מחפשים כיום סטודנטים למחקר
ציפורים, ולמחקר על התמוטטות מלון.
כל המעוניינים מתבקשים לפנות
לאמוץ זהבי ורבקי אופיר.

נייד ריבקי אופיר: 052-3448982

נייד אמוץ זהבי: 052-8666138

מרכז אדם במדבר

ביום ראשון 2.11.08 התקיים
הסמינר הראשון של מרכז הידע
בערבה התיכונה - "אדם במדבר".

מהו מרכז ידע? בערבה התיכונה ישנם
3 גופים מיצרי ידע: בי"ס שדה חצבה,
מו"פ חקלאי-חוות יאיר והמו"פ המדעי-
אקולוגי. מרכז הידע יהווה מטריה
לשלושת הגופים האלו בכל הפעילות
המחקרית ובעיקר יהיה אבן שואבת
לקליטת תושבים חדשים המעוניינים
לגור בערבה ולעסוק במחקר וידע.

בין היעדים של מרכז המחקר:

- לקלוט סטודנטים וחוקרים
מהאזור ולאזור
- לקיים כנסים בין לאומיים
- לקיים ימי עיון
- ליצור מידעון
- לרכז את הידע לשימוש באינטרנט
- להרחיב את מנעד החוגים לילדים
ונוער
- לעודד יזמות על בסיס הממצאים

מופתוח ערבה

התערוכה החקלאית הגדולה בישראל

04-05.02.09

בשבילך,
הכל פתוח

2009

מופתוח ערבה

התערוכה החקלאית הגדולה בישראל

מופתוח ערבה 2009 מזמין אתכם לתערוכה החקלאית הגדולה בישראל בסימן 50 שנה להתיישבות בערבה

בתוכנית

- תערוכה חקלאית בשיתוף מיטב החברות מכל רחבי הארץ
- יום פתוח בתחנת יאיר - מרכז מחקר ופיתוח ערבה תיכונה וצפונית
- הרצאות וסיורים מקצועיים
- שוק איכרים
- מופעים והפעלות בשיתוף בתי הספר האזוריים
- מחכים לכם בזרועות פתוחות צוות מופתוח

לפרטים והזמנות: תחנת יאיר, אורלי 08-6581083 mopen@arava.co.il

חדשות המתנ"ס

חגיגת חוגים ואירועים

בחודש ספטמבר האחרון נפתחה שנת פעילות המתנ"ס. כבכל שנה ממלאים ילדים ונוער את חוגי הספורט, המוזיקה, המחול והאמנויות. עכשיו הגיע תורם של המבוגרים.

חוברת קהילה לומדת בערבה, המציעה מגוון קורסים למבוגרים, הופצה לאחרונה לעיונכם.

תוכלו ללמוד שפות שימושיות כתאילנדית וערבית, קורסים עיוניים בקולנוע, קריאה פסיכולוגית, מתמטיקה וכמובן קורסי אמנויות כגון פסיפס, קליעת סלים וצילום סטילס.

הקורסים נבחרו בקפידה, מתוך מחשבה על צרכי הציבור ורצונותיו תוך ניסיון לשמור על מחיר הוגן ושווה לכל נפש. מהרו והירשמו במזכירות המתנ"ס על מנת שנוכל להוציא לפועל קורסים רבים ככל האפשר.

החודש התקיים ערב להקות צעירות שיזמו מחלקות המוזיקה והנוער של המתנ"ס בתמיכת שותפות 2000. בערב הופיעו כוכבים מקומיים שחיממו את להקת התקווה 6. כ-350 משתתפים רקדו ושרו באגם ספיר בערב מוצלח מאוד!

עונת ההצגות נפתחה הן למבוגרים והן לילדים. הצגת הבכורה "גפן בלאדי" התקיימה לאחרונה וכך בכל חודש תוצג באולם רוזנטל אחת משבע ההצגות של מיטב התיאטראות בישראל. בקרוב יוכלו גם ילדינו ליהנות בהצגה "הטרקטור בארגז החול" על פי ספרו של מאיר שלו.

המתנ"ס חוזר להקרין סרטים לילדים ומבוגרים בימי שבת בבוקר ובמוצ"ש.

פסטיבל המצאות מדהימות ומכונות מטורפות מתחיל במסגרת "כייף שישי". הפעילות מתקיימת השנה בזכות שיתוף צוות הורים מתנדבים המהווים צוות חשיבה וביצוע. כ-60 ילדים רשומים לפעילות.

קבוצת המחול הבוגרת של האולפן למחול במתנ"ס השתתפה במהלך חודש אוקטובר בתחרות המחול על שם לאה פורת-גור. תחרות זו, מטעם משרד החינוך, מתקיימת מידי שנה ובכל פעם מוקדשת לתחום אומנות שונה. השנה, השתתפו כ-40 קבוצות מחול מרחבי הארץ. קבוצת המחול שלנו הופיעה בשני קטעים וייצגה אותנו בכבוד רב! ישר כוח לכנות ולמורות ואיחולי הצלחה בהמשך לשבי התחרות.

הלהקה היצוגית התחילה לרקוד נערכנו מחדש, הזלנו את המחיר ערבה אפרוחים: א-ג, יום ד' ב- 14:15, 1600 ש"ח ערבה צעירה: ד-ח, יום ד' ב- 15:15, 1800 ש"ח ערבה נעורים: ט-יב יום ד' ב- 16:15, 1800 ש"ח ערבה ראשונים, מבוגרים: יום א' ב- 20:30, 1800 ש"ח

המתנ"ס מתגייס להגנת הסביבה ושם לו למטרה לצמצם משמעותית את השימוש בנייר לצורכי פרסום. אי לכך החל מהחודש יפורסם לוח האירועים החודשי על גבי נייר בתאי הדואר, כל מידע נוסף יפורסם באתר האינטרנט המקומי, בדואר אלקטרוני לתושבים, ועל גבי לוחות המודעות במושב. התגייסו למאמץ לשמירה על הסביבה - עקבו אחר הפרסומים. למי מכם שלא נמצא ברשימת תפוצת המיילים, מוזמן לפנות למתנ"ס.

ההצגה "אוי אלוהים"

חוג משוטטים טיול למיטיבי לכת	10/12
הצגה "אוי אלוהים", תיאטרון הקאמרי, בשעה 21:00 באולם רוזנטל	11/12
הצגת ילדים "הטרקטור בארגז החול", עפ"י ספרו של מאיר שלו, 11:00 באולם רוזנטל	13/12
חוג משוטטים טיול למיטיבי לכת	17/12
מפגשים +50 "לפגוש את הגיל"	18/12
ערב הוקרה לשותפות 2000	27/12
הצגה "החותנת", תיאטרון הבימה בשעה 21:00 באולם רוזנטל	1/1
חנוכיאה אירוע ספורט לכל המשפחה	3/1
חוג משוטטים טיול למיטיבי לכת	5/1

בסימן קריאה!

הספרייה האזורית בספיר פתוחה לתושבי האזור

ראשון עד חמישי - 08:30 עד 15:00
שלישי עד רביעי - 17:00 עד 19:00

מפגש ספרות

המפגש הבא יתקיים עם הסופרת יוכי ברנדס על ספרה מלכים ג'. הסופרת תספר על תהליך הכתיבה ותחשוף את המקורות החבויים שעליהם בנתה את הספר. מעניין ומומלץ.

מה הסיפור שלכם

סדנת כתיבה למבוגרים בהנחיית אילן שיינפלד המשורר, סופר ומנחה הסדנאות, מתקיימת בספרייה בימי שני משעה 19.00 עד 22.00.

אישה זכתה בחוויה

רשמים ממפגש עם הסופר דוד גרוסמן אצלנו בערבה

מדויק בלבוש, מדויק במראה ומדויק במילים. הוא מדבר כמו שהוא כותב: בבהירות, בחוכמה, ברגישות ובתמצות.

כל מילה שיוצאת מפיו משמעותית ונחוצה. גרוסמן טווה את המפגש משאלות הקהל. הוא דיבר על מקורות השראה שלו, על תהליך הכתיבה, על ספריו ומעט על השקפותיו הפוליטיות.

בסיום המפגש, שלדברי גרוסמן היה "ארוך מהרגיל" ולדברי הקהל "ממש קצר", יצאתי עם תחושת ניצחון. הרגשתי שזכיתי לפגוש אדם שמייצג נאמנה את פרוש המילה "סופר". אדם שמעורר השראה לא רק בכתיבתו אלא גם כדיבורו ובנוכחותו.

בהזדמנות זאת אני רוצה להודות לשוב לוביש ולצוות הספרניות.

דפנה טבע, עין יהב

בסוף יולי, ביום שסיימתי לקרוא את הספר "אישה בורחת מבשורה", ראיתי פרסום שבספטמבר יש מפגש עם הסופר דוד גרוסמן בספרייה האזורית בספיר.

מהופנטת מהספר עם המון מחשבות ושאלות חיכיתי בקוצר רוח למפגש. חודשיים חיכיתי למפגש והיום, חודשיים אחריו, אני עדיין מתפעלת מהפגישה עם האדם והסופר שנגלה מאחורי הספר. גרוסמן הוא איש מדויק.

חדש במתנ"ס

קאמישיביי

תכנית מיוחדת לילדי כיתה ד' בשיתוף עם מוזיאון פורט דיסקברי לילדים, בבולטימור מרילנד ארה"ב ועם תלמידי ביה"ס היסודי פילפס לאק. הפרויקט מבוסס על אומנות, איור ומספרי סיפורים.

התכנית בנויה על מפגש שבועי בין שעתיים בה מתנסים הילדים באיור, כתיבה יצירתית בעקבות האיור, ובסופו של דבר הגשת פרויקט.

התכנית מתועדת בווידיאו והחומר מועבר לקבוצה המקבילה בבולטימור. כך ניתנת לילדים ההזדמנות לפגוש תרבויות אחרות.

במהלך השנה יגיע נציג ממוזיאון הילדים בבולטימור לקחת חלק בפרויקט ולהכיר את הילדים והתוכנית הייחודית כפי שהיא מתקיימת בערבה.

על הפרויקט מנצחת סיליה יצחק, בעזרתן של פני בן דוד, רכזת הטלוויזיה הקהילתית המתעדת את המפגשים, ומיכל גמליאל שעובדת עם הילדים בתחום הכתיבה היצירתית.

ציור של דיביה מבולטימור

ציור של דפנה שאנן, חצבה

יזם, צא מהמסגרת

כיצד לקבל אשראי נוסף בתקופת המשבר הכלכלי? יוגב שריד - מנהל אגף כלכלה ופיתוח עסקי בתנועת המושבים מסביר.

המשבר הכלכלי הפוקד אותנו בחודשים האחרונים וכנראה גם בעתיד הקרוב משפיע באופן ניכר על המרחב הכפרי שמסודו הינו סקטור המתקשה לקבל אשראי בתנאים טובים.

המשבר פוגע במגזר החקלאי לאחר תקופה קשה שעוברת על החקלאים, הקרה שפקדה אותנו בשנה שעברה, שערי המטבעות שירדו ופגעו ביצואנים, עליית מחירי חומרי הגלם (בעיקר דשן), שנת שמיטה שחלפה ומשבר המים שפוקד אותנו בשנים האחרונות כל אלו פגעו כלכלית בתזרים המזומנים של כל חקלאי. המשבר משפיע גם על ענף התיירות במרחב הכפרי, שצמח בשנים האחרונות והושקעו בו סכומי כסף גדולים מצד התיירים. כיום כאשר המיתון בפתח יש חשש גדול משינויים בהרגלי הצריכה של אזרחי המדינה והפחתה משמעותית ביציאה לנופש במרחב הכפרי.

הבעיה העיקרית שאני רואה לנגד עיני היא האשראי. כבעלי עסקים קטנים במרחב הכפרי אנו זקוקים למסגרת אשראי נרחבת על מנת לעבור את

התקופה הקרובה.

לפיכך אני ממליץ על מספר צעדים שכל בעל עסק יוכל לבצע ולתת מענה בתקופה הקרובה:

להגדיל את מסגרת האשראי - מסגרת שכיום נראית סבירה ומתאימה לעסק יכולה להיחפז לנטל ברגע שהיקף המכירות יורד.

מומלץ לבדוק את נחיצות כוח האדם הקיים בעסק ולבחון את תקציב הפרסום. מומלץ לבנות סדר עדיפויות לפעילויות העסק, לפעול לצמצום מלאי ולהגביר את גביית החובות של הלקוחות. כמו כן יש לבדוק את תזרים המזומנים והתוכנית העסקית ולעדכנה על פי המצב החדש.

בישראל ישנן מספר קרנות מימון פרטיות וקרנות הנתמכות על ידי המדינה, קרנות אלו יכולות להיות פתרון טוב לעסקים קטנים לקבלת אשראי נוסף וכסף זמין על מנת לצלוח את התקופה הקרובה. לקרנות המימון מספר יתרונות על קבלת הלוואה מבנקים והם: תקופת גרייס ולאחר מכן תקופת החזר ארוכה, שיעורי ריבית נמוכים יחסית והקלה בביטחונות הדרושים להלוואה.

הקרנות מיועדות לעסקים קטנים ובינוניים במגוון תחומי יזמות אשר מעוניינים בהקמה של עסק חדש או

בהרחבה של עסק קיים וסכום האשראי שניתן לגייס באמצעותן נע בין 60,000 ₪ ל- 600,000 ₪.

תהליך הבקשה להלוואה פשוט ומהיר וכולל הגשת טופס בדיקה ראשוני לאחר מכן הכנת תוכנית עסקית, ישיבת ועדת הקרן וביצוע ההלוואה.

הדרישות מהיזם: אי קיום מגבלות בנקאיות, העסק נקי מחובות לרשויות המס ואינו נמצא תחת כינוס נכסים או בפירוק. בחלק מהקרנות נדרש הון עצמי שנע בין 25% - 10% מתוכנית ההשקעה. השימוש בכסף מותנה למטרות שנקבעו ע"י הקרן בלבד.

אחת הקרנות, הפעילה ביותר כיום הינה קרן "קורת", קרן זו הוקמה בשנת 1994 ע"י קרן סן פרנסיסקו ותורמים נוספים מארה"ב. מאז 1994 העניקה הקרן למעלה מ- 3,500 הלוואות לעסקים קטנים.

תנועת המושבים פועלת ליצירת שיתופי פעולה עם קרנות אלה וקרנות נוספות הנמצאות בשוק על מנת לקדם את העסקים הקטנים במושבים ולסייע לחברי המושבים הזקוקים לכך.

לפרטים על הקרנות ולבקשת הלוואה לקרנות המפורטות ניתן לפנות דרך אתר תנועת המושבים www.tmoshavim.org.il

שם הקרן	גובה ההלוואה עד	ריבית	תקופת החזר	בטחונות	זכאים	הערות
קרן קורת מסלול רגיל	200,000	פ+0.5%	60 חודשים	25% מטריאליים	כולם	3 חודשי גרייס
קרן קורת מסלול מורחב	600,000	פ+1.9%	60 חודשים	1 ערב +60% מטריאליים	כולם	3 חודשי גרייס
קרן קורת מסלול סוכנות	200,000	פ	60 חודשים	ערבות אישית + 30% מטריאליים	כולם	מיועד לעסקים בצפון בלבד.
קרן קורת מסלול סוכנות	350,000	פ+0.5%	60 חודשים	ערבות אישית + 40% מטריאליים	כולם	מיועד לעסקים בצפון בלבד.
קרן שמש	90,000	ללא ריבית	60 חודשים	2 ערבים	צעירים עד גיל 35	בנוסף 33 שעות ליווי עסקי
קרן מיקרו קרדיט	60,000	פ+2.25%	36 חודשים	1 ערב	כולם	גם להון חוזר
קרן בערבות מדינה	500,000	פ+2.9%	60 חודשים	30%	כולם	5 חודשי גרייס
קרנות רש"י	67,500	ללא ריבית	30 חודשים	4 ערבים	כולם	

עושים קופה

קופות גמל לקצבה המדריך לחוסכים

שוק קופות גמל וקרנות הפנסיה אינו שוקט, השינויים והשדרוגים הצליחו לבלבל גם את אלה שעוד התאמצו להבין ולדעת. אז בואו נעשה קצת סדר, על מנת שנדע מה עושים.

ראשית נכנס לתוקפו הסכם המבטיח קרן פנסיה לכל עובד הנקרא "חוק פנסיית החובה", ובהמשך משרד האוצר הגדיר והסדיר את קופות הגמל.

המטרה: פנסיה לכל עמית

כחלק ממדיניות משרד האוצר לעודד עמיתים לחסוך למטרת פנסיה, נקבע כי כספים שיופקדו לקופת גמל החל מ-1.1.2008 ישולמו בגיל פרישה כפנסיה חודשית בלבד (פרט לכספי פיצויים). בתיקון החוק נקבע כי על החוסך לצבור תחילה פנסיה מינימאלית של 3,850 ₪ ורק לאחר שהגיע לפנסיה מטרה זו יוכל העמית לקבל החלטה לגבי יתרת הכספים. האם הוא מעוניין לקבלם כקצבה או כהיוון קצבה (תשלום חד פעמי כמו שאנו מכירים היום תשלומים מקופת גמל). לצורך הפיצוי על כך שלא ניתן למשוך יותר סכומים הוניים, האוצר צפוי להגדיל את תקרת הפטור ממס מקצבה או על כספים הנובעים מהיוון קצבה ל-9,000 ₪.

איך ישולמו הכספים בפועל

האוצר הגדיר שני סוגים של קופות גמל: קופת גמל לקצבה משלמת וקופת גמל לקצבה שאינה משלמת. קופות הגמל שאנו מכירים, כולל

הפוליסות ההוניות בחברות הביטוח, יחשבו כקופה לקצבה שאינה משלמת. קופה כזו תעביר במועד הזכאות את הסכום הצבור בה לקופה לקצבה משלמת ותשלם את הפנסיה החודשית לעמית (על פי המקדם שיקבע בעתיד) או לחילופין תבצע היוון קצבה לכספים מעבר למינימום הקצבה החודשית. קופות גמל משלמות קצבה הן פוליסות ביטוח חיים לעצמאים וביטוחי המנהלים לקצבה. תוכניות ביטוח אלו כבר היום מסדירים ומבטיחים את שיעור הקצבה החודשית ומבטיחות מינימום עשרים שנה של קצבאות למבוטח ו/או למוטביו.

לאור ההחלטה החדשה הוחלט לאחד ולהשוות את הטבות המס לקופות הגמל לקצבה (המשלמות והלא משלמות). לכן, כל הפקדות לקופה משלמת או לא משלמת, תיהינה מזיכוי בגובה של 35% (בניגוד ל-25% הנהוג היום בקופות גמל), בנוסף יוכלו הקופות לקלוט הפקדות לתגמולים

של עד 4 פעמים מהשכר הממוצע במשק, כיום 30,562 ₪, מבלי לזקוף הכנסה לעובד.

מה עושים עכשיו

אנחנו רואים שקרן ההשתלמות ללא שינוי תחיקתי. כלומר כדאי וחשוב להמשיך ולהפקיד, ולא כל קרנות ההשתלמות מפסידות השנה. אך לא כאן המקום להרחיב לגבי בחירת הקרן המתאימה לך. את ההפקדות לקופת גמל יש מעתה לנתב לביטוח חיים המבטיח מקדם המרה, המבטח אותנו בפניהמשך כרסום בפנסיה שלנו הנובע מעליית תוחלת החיים, ומאפשר לנו לדעת כבר היום בוודאות כיצד תחושב הקצבה החודשית לאחר הפרישה. לא כדאי להמתין עד שסוכן הביטוח שלך יפנה אליך, יש ליזום פעולה. תקופות קשות יש למזער נזקים. בכסף של הפנסיה שלנו לא משחקים!

תומר לינצנברג - סוכן ביטוח, צוקים
tomer@arava.co.il

נושא	עד כה	מעתה ואילך
אופן משיכת כספים	הוני בלבד	הפקדות עד 31.12.07 - הוני הפקדות החל מ-01.01.08 - קצבתי
הטבות מס	זיכוי 25%	זיכוי 35%
קצבה פטורה	7,200 ₪ פטור (35% פטור ויתרה לא משלמת מס)	9,000 ₪ פטור. תוספת של 1,800 ₪ פטור.
היוון קצבה	ניתן להוון	ניתן להוון רק מעל 3,850 ₪
מס רווח הון	מס רווח הון בשיעור 20%	0%
תקרת הפקדה		4 פעמים שכר ממוצע (כ-30 אלף ₪)
רובד ראשון לפנסיה	תנאי הכרחי לילידי 1960 ואילך.	בוטל
קרן השתלמות שכירים	נשאר כשהיה	תקרת שכר חודשי 15,712 ₪ 7.5% מעביד - מוכר כהוצאה, 2.5% עובד - מהנטו חלק המעביד לא יחשב כשכר לעובד כספי הקרן פטורים ממס רווחי הון
קרן השתלמות עצמאים	נשאר כשהיה	עצמאי יכול להפקיד 7% מהכנסתו בקרן השתלמות, אך לא מעבר לתקרת ההכנסה השנתית שעומדת בשנת 2008 על 224,000 ₪ 4.5% מההפקדה מוכרת כהוצאה לצרכי מס. כספי הקרן פטורים ממס רווחי הון.

החגים חלפו מזמן והעונה החלה! מעט דיווחים ועדכונים ממחלקת תיירות:

קורסים ימי עיין

את השנה פתחנו בקורס שיווק וניהול למיזמי תיירות. שמונה מפגשים כלל הקורס שבמהלכם ניתנו למשתתפים

כלים ליצירת מערכת ניהול ושיווק אפקטיבית ובעיקר מודעת. קשה ומסוכן היום לנהל עסק (כל עסק) ללא הבנה של כל הפרטים הקשורים להוצאות, הכנסות ונקודות איזון. הקורס הקנה למשתתפים את ההבנה והיכולת לקחת את העסק התיירותי שלהם עוד צעד קדימה. תודה לכל

כאן ממול זה כמו בחו"ל

הצימרים במושבים עברו בשנים האחרונות שדרוג מקיף ומציעים לזוגות ולמשפחות נופש יוצא דופן באיכותו. ההאטה הכלכלית וצמצום ההוצאות יביאו רבים ליתור על חופשה בחו"ל וזו הזדמנות לחזור ולנפוש בישראל.

במושבים נבנו בעשור האחרון מעל 8,000 צימרים (בערבה התיכונה מעל 250), שמהווים כ-14% מכלל מקומות הלילה בישראל. רובם ממוקמים באזורים תיירותיים מרהיבי עין, מאובזרים במיטב הפינוקים ומלווים בארוחות מדהימות. לצד חדרי האירוח התפתחו מסעדות במגוון סגנונות ואטרקציות תיירותיות לכל המשפחה שחלקן משלבות היכרות מקרוב עם עולם החקלאות וחיות המשק. מי שיחליף את תוכניות החופשה בחו"ל בנופש כפרי ישראלי יגלה שהוא הרוויח בגדול.

השנים האחרונות לא הקלו עם בעלי הצימרים. בעקבות אירועים שונים כגון "ההתנתקות", מלחמת לבנון השנייה וירידת שער הדולר שהפכה את הנופש בארצות אירופה לאטרקטיבי יותר, הייתה פגיעה קשה בענף התיירות הכפרית. למרות קשיים אלו ונוספים, התיירנים במרחב הכפרי המשיכו בשיפור ושדרוג הענף והשרות והביאו את התיירות הכפרית למובילה בשוק התיירות הישראלי, ולענף פרנסה חשוב במושבים.

בימים אלה של חוסר וודאות כלכלית, ישנה חשיבות ברמה הלאומית לטפח ולפרגן לתיירות המקומית שלנו ולפקוד את אתרי המרחב הכפרי. ביקור במרחב הכפרי ובמגוון האטרקציות הקיימות בו, בעיקר בתקופה זו, משלב ציונות, פטריוטיזם וחיוזוק הפריפריה יחד עם הנאה ובידור משפחתי לכל אזרחי ישראל. המערכת

חלון לחקלאות

המרכז לתיירות חקלאית מתקדמת מחקר ופיתוח, ערבה תיכונה וצפונית

מרכז מחקר ופיתוח ערבה מזמין את הקהל הרחב לסיורי חקלאות מרתקים בתחנת יאיר, במרכז הפיתוח של החקלאות המודרנית, מהמתקדמות ביותר בעולם.

מה בסיוור

- ביקור מודרך בחממות הניסויים בתחנת יאיר שליד חצבה.
- היכרות לא שגרתית עם המצאות חקלאיות מהפכניות, להתמודדות עם אתגרי הקרקע והאקלים המדברי.
- חשיפה לזנים חדשים ומפתיעים של ירקות, פירות, דגי נוי ופרחים.

הסיוורים מתאימים במיוחד לקבוצות מאורגנות: גמלאים, תיירים, תלמידים וקבוצות מקצועיות ומיוחדות. הסיוורים מתקיימים בתחנת יאיר, ליד מושב חצבה, על כביש הערבה (כביש 90), בתיאום מראש.

לפרטים והזמנות:

טל 08-6581653 פקס 08-6581638

דוא"ל yair-station@arava.co.il אתר http://agri.arava.co.il

מסבירים פנים לנהגים

המועצה האזורית בשיתוף עם הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, בית הספר התיכון ומחלקת תיירות, קיימה מבצע הסברה לבטיחות בדרכים באורחני עין-יהב וחצבה.

המבצע התקיים יומיים לפני חג הסוכות ונמשך 8 שעות כל יום, במהלך המבצע חולקו לציבור הנוסעים בדרך לאילת וממנה חומר הסברתי על בטיחות בנהיגה בחופשה, על בטיחות בדרכים כולל דיסקים לילדים ועל התיירות בערבה.

המבצע התקבל באהדה רבה מצד הנוסעים בדרך ודיילי המבצע דיווחו על היענות רבה.

תודה מיוחדת לתלמידי כיתות י"א שעמדו באורחנים וקבלו את פני הנוסעים.

דרור שלו
קב"ט המועצה

יישובי הערבה. בשלב זה לכל ישוב מסלול אחד וכן מסלול על דרך השלום. בהמשך יתווסף עוד מסלול לכל ישוב וציר חוצה ערבה על ציר המעיניים.

אירוע ההשקה של מסלולי האופניים ששולטו באזור יתקיים בסוף השבוע שלפני חנוכה (19-20 בדצמבר). האירוע יתקיים בחסות הסוכנות היהודית שותפות 2000, הרשות לפיתוח הנגב וקרן מיראז'. כל אחד מהגופים השותפים תורם, תומך ומסייע באופן משמעותי ואמיתי לקידום האזור ותחום רכיבת האופניים ואנו מקוירים להם תודה על תרומתם.

מה באירוע

מוקד האירוע בחאן דרך הבשמים וממנו יציאה למסלולי רכיבה. בחאן עצמו ובמהלך המסלול תתאפשר פעילות בסדנאות של הפעלה ויצירה, מספרי סיפורים, מוזיקה ועוד ועוד. בערב יום שישי תתקיים קבלת שבת משותפת ושירה משותפת עם "בובי זמר" מרון אגר המוכר והטוב.

משפחות מן האזור ומכל הארץ מוזמנות לקחת חלק במגוון הפעילויות המוצעות באירוע. עקבו אחרי הפרסומים בעיתונות ובאזור. למי ששם לב האירוע חופף כנס המחזורים אך אינו מתנגש בו - להיפך! אנחנו מזמינים את משתתפי כנס המחזורים עם בני משפחותיהם לבוא ולהשתתף באירוע "דרכי הבשמים באופניים", כהמשך ישיר, טבעי ומתבקש. להתראות באירוע בו כולם רוכבים בדרכי הבשמים.... עקבו אחרי הפרסומים.

רינת רוזנברג-רכזת תיירות

המשתתפים הפעילים בקורס. בהמשך לקורס השיווק ולסדנת ארוחות הבוקר שהתקיימה בקיץ האחרון ולאור מהלכים שנוקט משרד הבריאות באזור (ביקורות, התראות, והנחיות להפעלת מטבחים וג'קוזים) יזמנו יום עיון שבו יוצגו כל התחומים הקשורים לרישוי עסקים והיתרים. נציגי משרד הבריאות ונציגי המועצה יקחו חלק ביום עיון זה הנוגע לכולם - תיירנים ובעלי עסקים אחרים בערבה. אני מקווה שההשתתפות ביום העיון תוסיף לשיתוף הפעולה ולקידום ההסדרה של העסקים של כל אחד ואחת.

חלון לחקלאות - תיירות בתחנת יאיר

כבר מזמן תחנת יאיר אינה רק תחנת מחקר ופיתוח, היא מהווה חלון ראווה לאזור בכלל ולחקלאות בפרט. רק טבעי שתחום התיירות יתבסס בה כענף פעיל, יעיל ומזמין. לשמחתנו בשנה האחרונה בסיוע שותפות 2000 פועלת בתחנה אוסי וינטר (רכזת תיירות לתחנת יאיר). אוסי מפעילה את האגף התיירותי בתחנה ומהווה כתובת לפניות, לביקורים והדרכות במקום. המערך התיירותי קיבל שדרוג משמעותי וניתן לקבוע סיורים באופן מסודר ולקבל חוויה מרחיבת דעת שמתייחסת לחקלאות והפיתוח בתחנת יאיר כחלק בלתי נפרד מהתפתחות האזור ומשמעות החיים בערבה. בעתיד הקרוב תסב חממה למבנה שבו ייקלט הקהל, ותינתן הדרכה משולבת עם הקרנה וכמובן המחשה של תכני המחקר והפיתוח בתחנה ובאזור.

דרכי הבשמים באופניים

פרוייקט "דרכי הבשמים באופניים" הינו פרוייקט של סימון מסלולי אופניים בערבה. הפרוייקט מתאים לקהל רוכבים ומשפחות והוא מהווה נדבך נוסף להיצע התיירותי באזור. המסלולים סובבים את

יש לי חברה פיליפינית, שמה ג'ני. אני חושבת שזה לא שמה האמיתי, ושהיא פוחדת לומר אותו, אפילו לי, סתם חברה. לא שאלתי אותה אף פעם אם זה באמת שמה. לפעמים היא באה אלי אחרי העבודה, תופסת שני טרמפים ובאה לשבת איתי שעה, שעה וחצי. אנחנו שותות קפה, מעשנות ושותקות. לפעמים היא אומרת משהו ואני עונה, לפעמים אני שמה מוסיקה ואנחנו מקשיבות. איתה אני מרגישה טוב, לא צריכה להתאמץ למצוא חן. היא לא מצפה ממני לכלום, רק רוצה שאהיה שם בשבילה, והיא מוכנה להיות כאן בשבילי. ג'ני היא מסוג האנשים שכיף לשתוק איתם. תמיד חילקתי את החברים שלי לאלה שטוב לשתוק איתם ולכאלה שהשתיקה אתם קשה. הם בדרך כלל לא נשארים חברים.

שלושה מהאחים שלי עובדים בכל מיני מדינות ואמא מגדלת את הילדים

לפעמים ג'ני ואני צוחקות. היא מחקה כל מיני אנשים ומספרת לי סיפורים מצחיקים מהעבודה. בכלל - היא לא מבינה הרבה דברים אצל הישראלים, אבל היא רק אומרת זאת בשקט, כמו קובעת עובדה.

הכרתי אותה באחד מהשיטוטים שלי בצפון. רציתי להיות לכד ונסעתי אל הירדן, והיא עמדה בסיבוב כפר-סאלד. משהו בתנוחת גופה גרם לי לעצור: היא לא סימנה לנהגים בידה, אלא בכל פלג גופה העליון. "לאן את צריכה?" שאלתי. היא לא ענתה, אבל נכנסה וישבה לצידו. ראיתי שדמעות שוטפות מעיניה. לא ידעתי מה לעשות בדמעות האלה, והמשכתי לנסוע אל הירדן. התיישבנו על הדשא, סמוך למים הזורמים. היא ישבה

לידי דקות ארוכות והתייפחה בקול. אחר כך סיפרה שהבת שלה חולה והיא לא יכולה לראות אותה.

כך נכנסה ג'ני לחיי. עובדת זרה הנמצאת בארץ יותר מחמש שנים. בקושי הספיקה להיות עם בתה בת השנה, ובאה לארץ לעבוד. היא הראתה לי תמונה של ילדה שלווה בשמלה צבעונית, מחייכת למצלמה. "ילדה יפה" אמרתי, ושאלתי את ג'ני מה היא עושה. היא אחות במקצועה, "אבל שם אין לי עבודה. בקושי היה מה לאכול", אמרה. "שלושה מהאחים שלי עובדים בכל מיני מדינות ואמא מגדלת את הילדים". ג'ני אוגרת שקל לשקל, עובדת בשני מקומות עבודה בחריצות רבה, גרה באחד מקיבוצי האזור וחוששת מכל שוטר חולף, מחבר שילשין.

במלחמת לבנון השנייה חלתה אימה. "מדאגה" אמרה ג'ני. "היא דאגה נורא, רצתה שאחזור הביתה". ניסיתי לשכנע את ג'ני לבוא איתי לכמה ימים לתל-אביב, לצאת מהאזור. תיארת לי את חוף הים, את הטיילת, החנויות והמסעדות. ג'ני חייכה בתודה אבל פחדה לזוז ממקומה. היא לא יצאה אפילו ליום אחד מהאזור, שומעת יום יום את כל הנפילות והיציאות של הטיילים והתותחנים, מגיחה מדי פעם לעבוד כשצריך. איני יודעת איפה קנתה מזון ומצרכים כל התקופה ההיא. לפני יומיים צלצל הטלפון מוקדם בבוקר, והתקש להמשיך לצלצל למרות התעלמותי. ג'ני התייפחה בטלפון. "אמא מתה", אמרה, "הלב שלה נשבר".

בערב באתי בפעם הראשונה לחדרה, חדרון קטן מעל בית קפה בקיבוץ, עם שירותים ומקלחת. היא ישבה לבדה וקפצה לקראתי, מתייפחת בקול רם. "ג'ני, למה שלא תיסעי?" שאלתי. "את חייבת לחזור לבת שלך, אפילו

לתקופה קצרה". "לא", ענתה, "אם אסע לא אוכל לחזור". היא הביטה בי כאילו ביקשה אישור שהיא בסדר. שזה בסדר שהיא לא חוזרת.

זו הייתה הפעם הראשונה בה סיפרה לי שהיא רוצה לקנות בית לכל המשפחה וכבר שילמה מקדמה. אח אחד שלה חולה מאוד והיא משלמת על אשפוזו, ודוד אחד "לא כל כך בסדר", גם עליו היא משלמת. היא רוצה שהבת תלמד ותקנה לעצמה דברים. "את רואה, אני לא יכולה לחזור, אני חייבת להמשיך לעבוד". אולי בעוד שנה שנתיים תחזור, הוסיפה. הבטתי סביב. היא ניסתה להשרות קצת חמימות בחדר הקטן, הדביקה תמונות נוף. "זה כמו בבית שלי", הצביעה על פוסטר שממנו נשקף מדרון הר מיוער.

חיבקתי אותה בשתיקה, כועסת על המדינה שאינה מאפשרת לג'ני כניסה ויציאה, הרואה איום בכל עובד זר. ישבנו כל הערב בחדר הקטן ואיש לא נכנס. "שבעה" בלי אנשים, חשבתי בליבי. ג'ני לא הפסיקה לבכות. למחרת צלצלה, כבר בעבודה. הרגשתי מאוד רע בשבילה.

בצהריים הבאתי לה מעיל כחול שקניתי כדי לעודד את רוחה. היא שמחה וחיוך עלה על פניה היפים. אחר הצהריים, כשעברתי בקריית-שמונה, ראיתי אותה הולכת לכיוון הדואר וחבילה בידה. פלג גופה העליון היה מוטה בזווית מוזרה, כמו בפעם הראשונה שראיתי אותה. ידעתי שהיא שולחת את המעיל לביתה. תמיד כשהיא חושבת על הבית גופה מתנהג אחרת. חייכתי. לג'ני יש תכונה מדהימה: כשהיא רוצה, היא יכולה לנתק עצמה מהמקום ולהיות כל כולה, לגמרי, במקום אחר.

סופי בן-ארצי

מושבניק עם תעודות

תנועת המושבים פותחת קורס ייחודי ללימודי תעודה בניהול המושב המורחב בשיתוף עם הקמפוס האקדמי "אחוזה".

ניהול מושב בשנות האלפיים מצריך ידע רב ומקיף בנושאי חקלאות, ניהול, דיני אגודות שיתופיות, חקלאות, יזמות ומערכת היחסים המורכבת עם הקהילה.

הקורס "ניהול המושב המורחב - חקלאות וקהילה" הוא קורס רב תחומי ללימודי תעודה אשר מטרתו להכשיר ולהעשיר את המרחב הכפרי ובעיקר את מנהיגיו בניהול ובקידום הישגים. הקורס מקנה מיומנויות ניהול מגוונות: החל מכתבי מסמכים דרך ניהול ישיבות ועד ניהול המושב המורחב בכלל. בנוסף, הקורס מקנה למשתתפיו מידע בתחומים רבים כגון: חקלאות, ניהול קהילה, הרחבות במושבים, פיתוח יזמות עסקי ותיירות במושבים, יחסי הגומלין בין אגודות שיתופיות ואגודות מקומיות, קרקעות והחלטות מינהל מקרקעי ישראל.

בשנים האחרונות עוברים המושבים בישראל שינויים מרחיקי לכת. מספר התושבים המתגוררים במושב המורחב הולך וגדל כתוצאה מקליטת אוכלוסייה חדשה וצעירה ובמקביל עוברים המושבים שינוי משמעותי במבנה התעסוקה: ירידה חדה במספר העוסקים בחקלאות ומעבר לענפי תעסוקה אחרים בתוך המושב ומחוצה לו. בעקבות שינויים אלה נדרשים המרחב הכפרי, מנהיגיו ותושביו לסיוע, להכוונה, ללימוד ולהכשרה על מנת שיוכלו למנף את הפוטנציאל הכלכלי, היזמי והתיירותי הגלום בפיתוח הכפר. בקורס ירצו מיטב המומחים בתחומים השונים.

למסיימים תינתן תעודה מטעם המכללה האקדמית לחינוך שבקמפוס האקדמי "אחוזה". פרטים על הקורס יעודכנו באתר תנועת המושבים:

www.tmoshavim.org.il

חוזרים לאיזון (גוף-נפש)

המילה "איזון" מעוררת תגובות רבות בקהל הרחב, החל מהרמות גבה ציניות וכלה במבט כמה לשינוי ושיפור ההרגשה הפנימית. ואכן המילה איזון מכילה משמעויות רבות ולפיכך לעיתים מטעה את המאזין. אחת הסיבות לכך נעוצה בכך שמילה זו עלולה לתת תחושה של מצב מושלם אשר נבחן על הציר של הרגשה מעולה - "היי" מול הרגשת "דאון" ונזילת אנרגיית החיים מן הגוף והנפש.

הדבר החשוב ביותר להבין ביחס לתחושת האיזון הוא כי הוא בעצם מושג יחסי אשר נמצא בתנועה מתמדת על צירו של מצב הרוח וכי תקוותנו העיקרית היא כי המנעד שלו לא יהיה קיצוני מדי, דבר אשר עלול לגרום לקושי בתנועה חזרה לעבר האמצע. אמצע זה נחוה לא כנקודה שאין ממנה תנועה אלא כמצב של "היות בסדר" (או- well being) יחסית לנקודה בזמן ובמרחב בה אנו נמצאים כאן ועכשיו בחיים.

כל הורה יודע כי אצל תינוקות תחושות האני בסדר (היות בסדר) היא קודם כל גופנית. כאשר הם חשים באי נוחות גופנית (רעב, חום, קור, כאב בטן/שיניים וכדומה) היא מייד נתפסת אצלם כהרגשת קיומית שככל שהיא ארוכה יותר כך עולה ומתחדדת אצלם החרדה הקיומית ואיתה בכי קורע לב. בכי זה נועד להקפיץ ממקומו את ההורה לבדוק מה לא בסדר אצל התינוק ולהחזירו לאיזון (על ידי אוכל/שמיכה/חיבוק) הרגעה קולית וכדומה).

עם השנים ילמד התינוק להחזיר את עצמו אט-אט לאיזון כשבתוכו הוא

נושא את זיכרונות ינקותו את אופי ההרגעה ההורית שספג.

סטרס וחיי היום-יום כאנשים בוגרים אשר נדרשים יום-יום להתמודד עם אינספור מעיסוקי החיים (עניינים כלכליים, הוריים, תעסוקתיים, ארגון לוח זמנים, מצבים רפואיים, שאלות על איך תהיה העונה? הירו שיוורד וכו') מתמודדים אנו עם רמות גבוהות של מתח נפשי וגופני (סטרס), ולכן, האופן בו למדנו להרגיע את עצמנו בגיליים צעירים ישפיע מאוד על יכולותינו להחזיר את עצמנו לאיזון ולהמשיך הלאה ליום הבא - שפויים. ואולם, ככל שמשמעותית היא וקריטית תקופת ילדותנו על התגבשות מבנה האישיות שלנו, עדין יכולים אנו ללמוד דרכים חדשות לתקן את הקלוקל, למלא את החסר וללמוד מחדש כיצד לחזור לאיזון כאנשים בוגרים.

כמי שעסוק ועוסק במתודות טבעיות לשיקום וריפוי, נעזר אני בהתבוננותי על בעלי החיים ועל הדרך בה הם מחזירים עצמם לאיזון. לנו כמו להם ישנה מערכת עצבים אוטונומית אשר להקיום משל עצמה והיא זו אשר מגיבה למציאות ויודעת את הדרך הנכונה לחזרה לאיזון (הומיאוסטזיס). כאשר אנו ברמות מתח גבוהות תפקודה של חלק ממערכת זו הנקראת סימפטטית עולה ובמקביל יורדת תפקודה של מקבילתה - הפראסימפטטית שנועדה להחזירנו לאיזון ולהרגיענו.

כך גם אצל החיות. כאשר נמר רודף אחרי אנטילופה מיד רמות המערכת הסימפטטית שלה עולות ואיתן הורמוני המתח, שמאפשרים לה לברוח ולמצוא מחסה מפני האיום. אם תצליח בכך תתחיל אט אט לעבוד המערכת הפראסימפטטית ולהחזירה לרגיעה ולשלווה (יחסית). לאחר מספר רגעים מרגע שניצלה חוזרת היא לתפקודה

הרגיל ולא ניתן להבדיל בינה ובין שאר הלהקה ולדעת מי מהן נרדפה ומי לא. בניגוד לבעלי החיים בטבע אנו מתקשים לחזור לרגיעה ממצבים של סטרס גבוה, בייחוד משום שלנו יש את מה שלהן אין וזה המוח האנושי החושב, הדואג, המוטרד.

כשאנו חיים ברמות מתח גבוהות, המתבטאות ברמות חרדה גבוהות, עצבנות תכופה, מתח שרירי גבוה, דאגנות ותזזיתיות, ולא מצליחים להרגיע את עצמנו בין לבין (או במילים מדעיות יותר המערכת הפראסימפטטית לא מצליחה להרגיע את הסימפטטית) אנו למעשה הופכים חשופים לכשלים גופניים ונפשיים. כיום כבר ידוע כי רמות מתח גבוהות וכוונות קשורות עם לחץ דם גבוה, רמות גבוהות של כולסטרול וסוכר, סיכויים גבוהים להתקפי חרדה ודיכאון ועליית השכיחות למחלות לב ושאר תחלואים.

חוזרים לאיזון

ישנן דרכים טיפוליות רבות המדברות על חזרה לאיזון. הפעם אציג בפניכם גישה פשוטה ליישום ואף די מוכרת. הפסיכותרפיסט גופני האנגלי קורטני יאנג מתאר במאמרו "חזרה לאיזון של מערכת העצבים האוטונומית"

www.courtenay-young.com

דרך פשוטה לחזרה לאיזון. לדידו יסודותיה של בריאות טובה, כמו גם של טיפול נפשי איכותי, הם היכולת ללמוד לעשות מאין "הפעלה מחדש" (restart) למערכת העצבים במהלך היום יום, ובכך לתחזק וללייעל את המסוגלויות הנפשיות להרגעה עצמית וחזרה לאיזון.

יאנג טוען כי ניתן לחזור לאיזון כאשר מאמצים אורח חיים אשר כולל פעילות ספורטיבית אירובית (הליכה מהירה/שחייה/רכיבה על אופניים/עבודה פיסית בגינה וכדומה) במשך 30-45 דקות, 3-4 פעמים בשבוע. ובנוסף לכך

שוקחתן צוקים

פה בדיוק נכנס לתמונה ה"שוקחתן" של צוקים. הפנינג של בוקר שבת במגרש המשחקים (ברור שבאים עם הילדים!)

מביאים את כל האוספים המיותרים שהצטברו להם בבית. פורסים הכול על שטיחים. כל אחד מסדר כראות עיניו את מרכולתו והשוק מוכן. עכשיו רק נותר ללכת ולחפש "מציאות" בדוכני השכנים.

מה מצאנו עד עכשיו?

סירים, צלחות, כוסות וסכו"ם. מצעים, מגבות, שטיחים ווילונות. צעצועים בהמונים. משחקים לכל הגילאים. שתילים של פרחים. בגדים, בגדים ועוד בגדים. לכל הגילאים ולכל המינים. בגדי תינוקות ובגדי נשים. בגדי עבודה ובגדי פאר הכול מכל וכל היה לנו.

מה אפשר עוד להביא? רהיטים. מאכלים. ובעיקר את השכנים... השוק פתוח לכולם.

לא צריך להביא בכדי לקחת. אין תשלום ואין תמורה! הכול פה בחינם!!

מביאים מה שרוצים ולוקחים ממה שיש. בואו לחלוק איתנו את השפע.

בואו למפגש צבעוני מסוג אחר. הביאו את כלי הנגינה שלכם. הביאו אתכם כל כישרון (או ניסיון ליצור כזה..). שבא לכם. אפשר לשיר אפשר לרקוד אפשר ליצור ככל שיעלה על הדמיון.

נשנושים ושתייה מתקבלים בשמחה. השוק פתוח והלב גם כן.

בואו ליהנות איתנו.

ורדה בן ארי
צוקים

שוק קח השוק החצי שנתי של צוקים הפך לאירוע קבוע. פעמיים בשנה - לאחר סוכות ולאחר פסח, בדיוק לאחר החזרה מהחופש. בדיוק אחרי שהחלפנו את הבגדים בארון מחורף לקיץ ולהפך. בדיוק כשסיימנו לבקר וסיימנו לארח ובדיוק כשגילינו שנשארו עם דברים שאין לנו כבר צורך בהם. כשהחולצה פתאום צרה והמכנסיים.. צרה צורה..

כשהילדים גדלו והבגדים נהיו קטנים. כשהאופנה פתאום השתנתה לה והטעם שלנו גם.

יש להקפיד על "משמעת" הרגעות - אימוץ טכניקות הרפיה שונות ויישומם במשך 20 דק' 5-6 פעמים בשבוע. הרגעות יכולה להיות שכיבה פסיבית כשם שעושים לאחר אימון יוגה, פילאטיס או בעת דמיון מודרך, אך יכולה היא גם להיות שכיבה או ישיבה רפויה על הספה תוך האזנה למוסיקה מרגיעה ואהובה. כל אחד לפי צרכיו והעדפותיו, העיקר להרפות על בסיס קבוע. הפעילות הגופנית במקביל להרפיה יוצרות איזון במערכת העצבים האוטונומית ובכך מסייעות לחזור לאיזון באופן ביולוגי ונפשי כאחד.

אימוץ שינויים התנהגותיים, בייחוד כאלה הדורשים השקעה בעצמי ולא באחר (במשפחה, בעבודה) הם בדרך כלל מהקשים ביותר ליישום. מצד אחד כל-כך פשוטות הן ההנחיות והכנסתן למסגרת שגרתית, אך מנגד היכולת לעשות שינוי כרוכה בשינוי אורחות חיים וויתור על סיפוקים מוכרים ולעיתים מידיים.

לצער, רבים מאיתנו נדרשים לטלטלה משמעותית בחייהם בכדי ליצור את השינויים הנדרשים לשם שיפור במצבם, בעוד שרבים אחרים אף לכך לא מעוניינים להקשיב, ושוקעים עוד יותר במרה שחורה אך מוכרת.

הבכי קורע הלב שמשמיע התינוק שנועד להפעיל את נורות האזהרה של הוריו ולגרום להם לפעול, מתרחש באופן סימבולי גם אצלנו כבוגרים. גופנו זועק, נפשנו מתייפחת, כמהה לרגיעה, למשמעות, אך האם שומעים אנו אותם? או שמא ממתינים אנו למצבים קיצוניים של סבל/ מחלה שיגרמו לנו לפעול?

רונן לוי, תושב צוקים, פסיכותרפיסט גופני הוליסטי ונטורופת.
לתגובות: roneni@arava.co.il

בעמק צר וארוך במקום שומם ויבש בעל מקורות מים מועטים הנקרא ערבה, יחל בדצמבר החורף המדברי. לשמחתנו אורכו רק 3 חודשים מחודשי השנה. זוהי עונה הפכפכה, עד כי נחלקים האנשים לשניים.

אוהביה, הטוענים שללא עננים טעוני מטר, פרצי רוחות שובבים, שלג לחובבי הסקי, וטמפרטורות נמוכות, זה לא חורף. אלו, המחממים את ליבם בקערת מרק חם ואת גרונם בכוס משקה משכר באווירה משפחתית אל מול האח המבוערת. ושונאיה, מכוסי השכבות הרבות. מכירים במהלכיה הרציניים והכבדים משחירי שמים בהירים, מחוללי סופות שלגים, ושיטפונות הרסניים. מחכים בקיפאון קצרי רוח, שימי האביב ידחקה אל מעבר לאופק.

יתרונותיה וחסרונותיה מבהירים לנו שהכנה מראש לעונה זו היא נושא כמעט בלתי מתפשר וחשוב מאוד, הכולל בדק בית אל מול הפסקות החשמל המרובות, הכנת רכבנו לחורף ונהיגה זהירה, מניעת מחלות חורף, וגם, ואולי בעיקר, הכנת הגוף והנפש.

הפעם, בחרתי להביא בפניכם טיפים מאת מקצועניות בתחום לתזונת חורף, לאימון גופני ולשמירת השיער. אני מודה לעירית, להדר ולענת על שיתוף הפעולה, ויחד, נעבור את החורף בשלום.

טיפים לתזונת חורף

בחורף אנחנו נמצאים יותר שעות בבית ומחפשים נחמה וחום באוכל חם הנמצא בהישג יד. כשקר בחוץ הגוף דורש יותר אנרגיה על מנת לחמם את עצמו ולכן התיאבון מוגבר. אנו גם עטופים ביותר שכבות של בגדים ופחות מודעים לגופנו. אלו למעשה הסיבות העיקריות לעלייה במשקל בחורף. בשל כך, עלינו להיערך מבעוד מועד ולהתאים את התזונה למזג האוויר. ולהלן מספר רעיונות/טיפים כיצד לעבור את החורף "בשלום":

- תכננו את הארוחות, כך שכל 3 שעות תאכלו ארוחה קטנה.
- על הארוחות להיות מגוונות כך שיכילו דגנים מלאים (אורז מלא, שיבולת שועל, קינואה, לחם מלא, פסטה מלאה וכד'), קטניות (חומס, שעועית יבשה, עדשים וכד'), ירקות

ופירות מצבעים שונים, חלבון (מוצרי בשר, עוף, דגים, חלב ומוצריו, ביצים וכד'). אגוזים וזרעים למיניהם (אגוזי מלך, שומשום, שקדים, זרעי דלעת, פשתן וכד').

- ותרו על המתוקים העוגות, הנשנושים והמשקאות הקלים.
- הכינו מרקי ירקות כיד הדמיון הטובה ובשבת הכינו חמין עם קטניות ודגנים מלאים וצאו לאכול אותו בחוץ. המדבר הרבה יותר יפה בחורף.
- שתו הרבה מים וחליטות צמחים מפנקות (נענע, לואיזה, לימונית, קינמון, רוזמרין, מרווה, זוטה וכד').
- עסקו בפעילות גופנית נמרצת על בסיס יומיומי זה מחמם, מאיץ את חילוף החומרים ועוזר למערכת החיסון להילחם בתחלואות החורף.
- השהייה במקומות סגורים מזמינה

וירוסים וחיידקים למיניהם להיכנס לגופנו. לשם כך עלינו להרבות במזון הנלחם בהם כמו: ויטמין C הנמצא בפירות וירקות (גויאבות, קיווי, תותים, פרי הדר, פלפל, עגבנייה וכו'), ויטמין E הנמצא באגוזים, שמנים צמחיים וירקות עליים, בטא קרוטן הנמצא בירקות ופירות כתומים וצהובים כמו: בטטה, דלעת, גזר, פלפל וכד', אבץ המצוי במוצרים מן החי ובקטניות, מוצרים המכילים חיידקים פרו ביוטיים כמו יוגורט, קוטג' להרבות באכילת שום ובצל הנחשבים כ"אנטיביוטיקה טבעית" ומחטאים, ולבסוף הוסיפו למזון צמחים הנלחמים בחיידקים ווירוסים כמו: אורגנו, רוזמרין, תימין, מרווה. בהצלחה ובבריאות טובה,

עירית פורת
תזונאית קלינית טבעית
מושב עין יהב

טיפים לאימון גופני בחורף מדברי

אורח החיים המודרני והנוח, מחייב אותנו לקיים שגרת כושר ותחזוקה שוטפת ומאוזנת של גופינו, לאורך כל עונות השנה. גוף ש"מטופל", מתוחזק ומאומן, מחזיר לנו תפקוד יעיל יותר, תחושת קלילות ונמרצות, מערכת חיסון עמידה וכן מצב רוח טוב יותר. בחרו בסוג הפעילות שאתם מאמינים שתצליחו להתמיד בה לאורך זמן ושלבו בין שני סוגי פעילות:

אירובית-הליכה, ריצה, משחקי כדור, ריקודי עם, שחיה, רכיבה, שעורי אירובי, ספינינג ועוד.
חיזוק ומתיחות-חדר כושר, פילאטיס, יוגה, שעורי חיזוק הגוף.
כמו כן, חשוב לגוון בסוג הפעילות

או באופן הביצוע. כלומר אם אתם צועדים החליפו מסלולים, שנו את קצב ההליכה.

החורף המדברי שלנו מאופיין ביום נעים ולילה מקפיא. אם אתם מתעמלים בחוץ נסו "תפוס" את השעות הנעימות יותר ביום, כיוון שברגע שיתחיל להתקרר יהיה קשה כבר לקום מהכורסא. אם אתם מתעמלים במבנה סגור, שנסו מותניים, התלבשו היטב וצאו מהבית להשקיע בגופכם אימון שאחריו יהיה עוד יותר כיף לחזור לכורסא ולהתכרבל מול הטלוויזיה.

בחורף יש להקפיד על חימום ארוך יותר על מנת להכניס את הגוף לפעילות בהדרגה ולמנוע פציעות.
בתום האימון יש להקפיד על לבוש

חם למרות ההזעה וכך לשמור על טמפרטורת הגוף ולהימנע מהתקררות. כמובן שאין ניסים. יש לבנות את הפעילות בהדרגה, במתינות ולהתקדם בקצב אישי. אף פעם לא מאוחר מכדי להתחיל. זכרו שאתם לא בתחרות ושואפים להשתפר ביחס לעצמכם בלבד. מובן שללא תזונה תואמת ותומכת התוצאות תאחרנה לבוא והתסכול יהיה להגיע.

שמרו על כושר ותרגישו נהדר!
חורף פעיל לכולכם,

הדר גדיש
מדריכת כושר, אירובי, ספינינג, ופילאטיס
מושב עין יהב

טיפים לשמירת השיער

כמי שחיה באזור מאוד, אבל מאוד, יבש ברצוני לתת מספר טיפים שיעזרו לנו, הנשים והגברים כאחד, לשמור על שיערנו להחזירו למצבו הטבעי ככל האפשר...

בעזרת שמן מרוקאי/סרום/מסכה או מוצרים אחרים הקיימים בשוק אפשר בקלות לשמור על איכות וברק השיער. בעזרת כלים אלו וטיפול קל ונוח תוכלי להרגיש עם שיערך שוב כמו בת 20. ראשית, השתדלי להימנע ככל האפשר ממרכך שיער. המרכך מכיל זלזין הגורם לשיעריך להיראות נפול!
במקום מרכך את יכולה להשתמש במסכה לשיעך המתאימה לשיעריך - דק, מתולתל או יבש. מסכות של החברות המובילות ניתן להשיג במספרות. השימוש במסכה נעשה בעת הרחצה במקלחת ממש כמו

מרכך. כך תוכלי לשמור על נפחו הטבעי של השיער.

חפיפת השיער

מי שלא יכולה לוותר על החפיפה היומיומית (כמוני) העשויה לייבש את השיער ולגרום לשיעך צבוע לדהות, יכולה (ואף מומלץ) להשתמש בשמפו לתינוקות. הרכיבים העדינים ודרגת החומציות הנמוכה ישמרו של שיעריך.

שיער צבוע

שיער צבוע נוטה לדהות לאחר מספר חפיפות. כדי להעצים את הברק נסי את השיטה הבאה: לאחר החפיפה ושימוש במסכה המתאימה לשיעריך שטפי את השער במים קרים (כן בנות, במים קרים, לא התבלבלתי), פעולה זו תכווץ את שכבת הקשקשת הקיימת על השיעך ותגרום לשיעך הצבוע להיראות רענן ומבריק.

טיפ לעיצוב תלתלים

כך תברישי את שיעריך המתולתל מבלי לקרוע אותו: פזרי על שיני המברשת מוס או לחות ללא שטיפה ורק לאחר מכן הברישי את שיעריך, תוך החדרת החומר אל עומק הראש ולכל אורך השיעך. באופן כזה, תוכלי להתיר את הקשרים שנוצרו וגם לרכך את שיעריך ולהקל על עיצובו.

שיער יבש בעיית המאה

מומלץ לאחר כל חפיפה לשים שמן מרוקאי/סרום/סיליקון. פעולה זו מונעת מהיובש המדברי שפוקד אותנו לפגוע בשיערו ומחזירה את הרכות והברק הטבעי הנמצא בשיעריך. בהצלחה,

ענת רותם
מספרת אופל "מספרה קטנה בערבה"
מושב עין יהב

למה דווקא סוס?

מתקדמים ברכיבה

עולם הטיפול כולל אין ספור שיטות וטכניקות התורמות לפיתוח התחום הרגשי והפיזי. מרבית הטיפולים מתמקדים בקידום תחום אחד. פסיכולוג לדוגמה יטפל רק בנפשנו. הטיפול ברכיבה מאחד את שני התחומים יחד. בכל מפגש של רכיבה טיפולית מתרחשים תהליכים פיזיים ונפשיים גם יחד.

נקודת מבט שונה

הסוס הוא חיה גדולה ואצילית. על גבו הרוכב מקבל נקודת מבט שונה על העולם, עמדה של עצמאות

כוח ושליטה על חיה ששוקלת חצי טון ונענית לבקשותיו. הרכיבה מעניקה תחושת גאווה, יכולת עצמית והישגיות.

סביבת העבודה

הרכיבה מתבצעת בחוץ, בטבע, בסביבה שאינה מוגדרת כ"סביבה טיפולית". אווירת הרכיבה בשיעור הינה חופשית ולא מאיימת. השהות בטבע בקרבת חיות והעיסוק בפעילות גופנית חשובה במיוחד בעידן בו אנחנו מבלים את מרבית זמננו מול מחשב וטלוויזיה.

התנועה של הסוס

אולי המרכיב החשוב ביותר! תנועת הסוס מסייעת בשיפור שיווי המשקל, יציבה נכונה, קואורדינציה ומודעות גופנית כללית. התנועה מספקת גירויים

חושיים ותנועתיים אדירים המסייעים להתפתחות תפקודים מוחיים שונים.

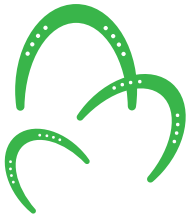
הסוס כמראה

הסוס משקף את עולמו הפנימי של הרוכב בכל רגע נתון. רוכב שיבקש בסמכותיות מהסוס לבצע תרגיל מסוים יענה ברצון, דבר שידגיש בפני הרוכב את עוצמתו וחשיבותו של הביטחון העצמי בחיי היום יום.

אהבה אוטומטית

הסוס מקבל אותך תמיד! הסוס אינו שיפוטי, אינו שומר טינה, והוא מקבל כל רוכב באשר הוא. תכונה זו עוזרת מאד לילדים שחשים עצמם דחויים בחברה, שלא מוצאים חברים בקלות. הסוס ישמח לקבל את

סטנדרטי והיא מעשירה ומהנה. זוהי אופציה מצוינת לתהליך ריפוי שונה, מרתק ומעמיק.

עידו כהן מחוות "סוסים במדבר", צופר גלי אסא ממרכז רכיבה עין ייב. שתי החוות עוסקות בתחום הרכיבה הטיפולית ומקדמות את התחום בערבה.

הגיעה רחוק
דיה כהן מצופר, שנמצאת בימים אלה בשנת שירות בכפר הנוער "כנות", רוכבת על סוסים כבר מגיל 8, וזכתה בחודש שעבר באליפות ישראל.

דיה זכתה יחד עם הסוס הזכר קולונל צ'יקולינה (נכדו של אלוף העולם) בחודש שעבר בתחרות אליפות ישראל למקצה ריינינג נונ פרו מוגבל (מקצה המיועד לרוכבים המתחרים שלא לפרנסתם).

ספורט הרכיבה על סוסים פונה לקהלים נרחבים והתחרויות בו מעורבות - גברים ונשים מתחרים האחד בשנייה. המקצה שבו זכתה דיה לא רק מעורב אלא גם פתוח לכל הגילאים, החל מנוער ועד מבוגרים (עם ניסיון של שנים רבות).

התחרות נערכה באלונים בסוף שבוע של תחרויות במקצועות השונים ברכיבה מערבית. תחרות האליפות הייתה האחרונה במסגרת תחרויות הליגה שנערכו לאורך השנה. בתחרות השתתפו למעלה מ-300 מתחרים.

בתחרות שפט לא אחר מהשופט הבינלאומי, אלן מיצ'ל, שופט מטעם האיגוד הבינלאומי ה-NRHA ושמשיר בעצמו שופטים חדשים בכלרחבי העולם. הפרס והמגן הוענקו על ידי שר התרבות המדע והספורט, ראלב מג'אדלה. עידו כהן

מיוחד, מלטף ומחבק אותו, רוכב על גבו, מאכיל אותו ודואג לו. כל זאת, במקביל לטיפול בקושי הספציפי של הרוכב. בדרך כלל תוך כדי טיפול בקושי אחד, משתפרים להם קשיים רבים אחרים!

הצלחת הטיפול תלויה ברצון הרוכב לחזור לשיעור הבא, ולכן הטיפול ברכיבה מלווה במשחקים, בטיוולים, בשיעורים פרטיים וגם קבוצתיים.

צילום: גיא אדר

בטיפול בסוסים, בפעילויות ללא רכיבה ועוד ועוד. ככל שנגוון יותר, הרוכב ייחשף לעולם הסוסים הרחב וכך תתאפשר הצלחת הטיפול לטווח ארוך. אין ספק כי הרכיבה הטיפולית הינה בחירה מצוינת לטיפול שאינו

החיבוק של הילד, ויגמול לו במבט רגוע וחסם ואולי אפילו בדחיפה קלה עם האף בשביל עוד חיבוק...

מטפל ברכיבה משתמש בכל תכונותיו המיוחדות של הסוס כדי להפיק את המקסימום למען המטופל. גוף הסוס, תנועתו הייחודית, היענותו לשפת הגוף של הרוכב, קבלת הרוכב ללא תנאי ושיפוט מקנים למטפל ברכיבה כלי טיפולי מדהים.

למי זה מתאים?

הרכיבה הטיפולית מתאימה לטיפול בקשיים רבים ומגוונים. להלן כמה דוגמאות "על קצה המזלג":

- בתחום הרגשי/חברתי - בטחון עצמי נמוך, דימוי גוף, פחדים וחרדות, קושי בהסתגלות חברתית, אלימות מילולית ופיזית, קבלת גבולות וכד'.
- בתחום הקוגניטיבי - לקויות למידה, קשיי קשב וריכוז, היפראקטיביות, התמצאות במרחב, ביצוע רצף פעולות וכד'.
- בתחום הפיזי - בעיות מוטוריות שונות, היפו/היפר-טונוס, יציבה חלשה, חגורת כתפיים, גמישות יתר, ויסות חושי לקוי וכד'.

הרכיבה הטיפולית באה לשפר גם את רמת חייהם של אנשים בעלי מוגבלויות קשות: נכים, משותקים, עיוורים, חולי CP, אוטיסטים, בעלי תסמונת דאון וכד'. כשחושבים על זה, לכל אחד מאיתנו יש תחום נפשי או פיזי שהוא רוצה לשפר בעצמו. לכן הרכיבה תורמת לכל רוכב, מקטן עד גדול, ממנהל בכיר הרוצה לפתח את העסק שלו ועד לילד קטן שחושב שכולם יותר טובים ממנו...

אין "זבנג וגמרנו"

ברכיבה טיפולית, כמו ברוב הטיפולים אין "זבנג וגמרנו". זהו תהליך מתמשך, שבו הרוכב יוצר קשר עם בעל חיים

אני מכיר את מדור מתגלגל

For about ten years Michael and Brenda Newman, are living a quite life in Sapir, together with their three cats and dogs. Asking them the "Why, when, what and how" question, I got the following answer: Michael: As a soldier in the British Army I was looking at the Arava from the Jordanian side and told myself, that I want to be there one day. It took by the day 40 years to fulfill that dream, to leave Nottingham England (hometown of Robin Hood) and make the move to the Holy Land, since God of Israel requires that the children of Israel live in all the Holy Land of Israel.

Being a self-employed plumber always demanded to be very inventive, which you can still see today around the house. All renovations from a basic Amidar home into a solid house were done with recycled materials. Environmental friendly, energy saving solutions have always been a high priority for me.

Brenda, a former schoolteacher: It was like a magnet, my desire to move to Israel and after about one year in Haifa, I wanted to exchange the rich cultural life for a small community, close to nature. For me recycling is a way to express myself: bottle-tops-art-work and recycling thoughts into words: writing poems or stories for my family abroad! Even so life would have been much "easier" in England, it is much more interesting and vibrant here, life has a purpose and Israel is my home! Hopefully the grandchildren will come, visit and like the country and then it starts all over again, because they (Michael & Brenda) both know for sure that their future is in Sapir..... since magnets don't lose their power, they will stay here!.....

בגיליון הקודם הכרנו את קלרה ואנקרבולד מספיר. הפעם, קלרה מביאה לנו את סיפורם של מייקל וברנדה נוימן, שבקשו שסיפורם יכתב גם בשפה האנגלית.

ברנדה ומיכאל נוימן הגיעו לספיר בשנת 1998 וגרים בישוב יחד עם שלושת החתולים והכלבים שלהם. בבואי לראיין אותם, שאלתי: מתי, מדוע ואיך? וקיבלתי את הסיפור הבא: מייקל: עוד כחייל בצבא הבריטי הסתכלתי על הערבה מהצד הירדני של הגבול, ואמרתי לעצמי שיבוא יום ואני אהיה שם. החלום הזה לקח לי בדיוק ארבעים שנה בכדי להגשימו (זמן כמו יציאת מצרים). עזבתי את עיר הולדתי של רובין הוד - "נוטינגהם" שבאנגליה על מנת לעלות לארץ הקודש. "כי אלוהים של ישראל דורש שילדיו יגורו בארץ הקודש". עבודתי במשך השנים כאינסטלטור עצמאי הכשירה אותי לחשוב על פתרונות יצירתיים, ועד היום אפשר לראות את פרי יצירתי סביב הבית. הבית, שהפך להיות בעל אופי מיוחד, משלב בתוכו אלמנטים של איכות הסביבה וחסכון באנרגיה דבר שתמיד היה חשוב לי מאוד. ברנדה: הייתי מורה בבית הספר, ותמיד הייתה לי משיכה, כמו מגנט, לעלות ארצה. כשעלינו גרנו כשנה בחיפה, והחלטנו להחליף את העיר הגדולה והעשירה בתרבות, לישוב קטן וקרוב לטבע. אני כותבת שירים וסיפורים למשפחה שלי, וגם אני, כמו מייקל, חושבת על מחזור ועושה עבודות יצירה עם חומרים ממוחזרים. החיים באנגליה אומנם קלים יותר, אך החיים כאן יותר תוססים ומעניינים. כאן אנחנו מרגישים הכי בבית. אנו מקווים שנכדנו יבואו לבקר ויתאהבו בארצנו, וכך הכל יתחיל מחדש... למייקל וברנדה העתיד בטוח בספיר. המגנט לעולם אינו מאבד את כוחו.

אז ברנדה ומייקל, את מי אתם מכירים?

כתבה: קלרה ואנקרבולד הביאה לדפוס: נועה ריבנבך

חיות וחיוכים מדור מאת ד"ר עירית גרינשטיין

פעילה הורמונאלית ומינית. ההריון נמשך כחודשיים ומספר שבועות לאחר ההמלטה (גם אם מיניקה) יהיה ייחום נוסף. כך שלרוב חתולה יכולה להעמיד 2 שגרים בשנה. גודל ממוצע של שגר

הוא 4 גורים. חשוב מאד שהגורים יהיו עם האמא ויניקו לפחות 6 שבועות על מנת שיתפתחו בצורה בריאה פיזית אך גם התנהגותית. לעיתים אנו מוצאים גורים יתומים - גורים אלה זקוקים לטיפול מיוחד ורצוי להתייעץ בוטרינר לשם כך.

שלא נציק להן, כך ייטב. התערבות יכולה לפעמים אפילו לעצור המלטה שהחלה. אבל ההמלטה היא רק סוף הסיפור. הכול מתחיל בערך בגיל חצי שנה אצל חתולות. אז הן מגיעות לבגרות מינית והדבר מתבטא בייחום או "דרישה" בפי הקיבוצניקים.

אצל חתולות השינוי שנראה הוא התנהגותי בלבד - החתולה מתגלגלת על הגב, מייללת יללות בטון גרוני השונה מהטון הרגיל שלה

ומנסה לצאת החוצה אם היא סגורה בבית ("חתולת מין" כבר אמרנו?).

מצב זה נמשך מספר ימים. אם יש הזדווגות החתולה תתגלגל מספר פעמים על הגב לאחר ההזדווגות ויקרה אצלה תהליך מיוחד הקרוי "ביוץ מושרה", כלומר, הביציות יחרגו מהשחלה רק אם הייתה הזדווגות והחתולה התגלגלה על גבה (אצל נשים, כידוע, הביוץ הוא קבוע ואינו תלוי בהזדווגות, אך נמצא שכאשר יש מצב של קיום יחסי מין טראומתי כמו אונס למשל או להבדיל פגישה עם בן הזוג לאחר פרידה ארוכה וכד' - יכול להיות גם אצל נשים אלו ביוץ מושרה כלומר הריון שלא בעיתו).

באם לא - אין ביוץ, והייחום יסתיים תוך 3 ימים בדרך כלל, ויחל שוב לאחר 3 שבועות וחוזר חלילה עד שיהיה הריון. כל זה תלוי באורך היום והלילה כך שעונת הייחום מתחילה מדצמבר-ינואר ונמשכת עד יולי-אוגוסט.

בשאר חודשי השנה החתולה לא

קצת גניקולוגיה

הטלפון צלצל באמצע הלילה. "עירית, החתולה שלנו התחילה להמליט וכעת יש גור "תקוע" שהיא לא מצליחה להוציא..." (גם אני תמיד ילדתי בלילה כך שלא יכולתי לבוא בטענות לחתולה המסכנה).

ובכן, לעבודה. כאישה, אני תמיד מרגישה הזדהות מסוימת עם ממליטות שמתקשות. מהר הרדמתי את החתולה כדי שלא יכאב לה, למסכנה, שלפתי את הגור התקוע די בקלות ואולם מאחר והוא יצא מת והחתולה נראתה חלשה מאד החלטתי לנתח ולהוציא את יתר הגורים בנייתוח יחד עם הרחם. בסופו של דבר יצאו עוד 3 גורים נחמדים ולחתולה שלום. היא כבר לא נאלצה לסבול יותר המלסות מאחר וביצעתי עיקור בו זמנית. זהו למעשה סיפור יוצא דופן (תרתי משמע...) למדי.

רוב החתולות וגם הכלבות אינן זקוקות לכל עזרה בהמלטה. נהפוך הוא, ככל

ולסיום, הערה "חינוכית" - נכון שגורים הם יצורים מקסימים, אך יש לזכור שמומלץ לעקר חתולות בגיל 5-6 חודשים כיוון שכיום המצב הוא שיש ריבוי יתר של חתולים והם מסתובבים ברחובות מזנחים, חולים ורעבים.

הם מהווים מאגר של מחלות המועברות לאוכלוסיית חתולי הבית (הידעתם שחתולים עלולים לחלות ב"איידס" של חתולים הקרוי "פיידס" ואינו מדבק לאנשים?) העיקור הוא ניתוח פשוט יחסית וככל שיעשה בגיל צעיר יותר החתולה תתאושש ממנו מהר יותר. אין כל צורך שהחתולה "תחווה" המלטה אחת - זוהי הרגשה שלנו ואילו החתולות ממליטות ואחרי כחודשיים שוכחות מהגורים... דבר זה נכון גם לגבי כלבות ואף יותר כיוון שגורי כלבים הם חסרי ישע יותר מחתולים ויסבלו יותר אם לא יהיה להם בית חם.

אז שיהיה לכולנו חורף חם ונעים...

